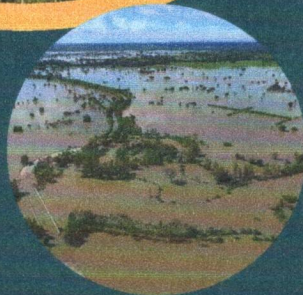
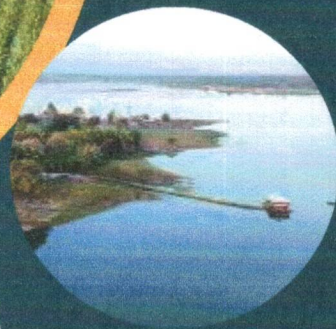

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการเกษตร จังหวัดอำนาจเจริญ ในช่วงฤดูฝน (พ.ค. - ต.ค. 68)

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดอำนาจเจริญ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ

สารบัญ

หน้า

1. บทนำ	1
2. วัตถุประสงค์	2
3. เป้าหมาย	2
4. หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	2
5. แนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร	4
6. บทบาท หน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	5
7. ข้อมูลด้านการเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ	9
8. มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2568	14
9. การประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงภัยพิบัติของจังหวัดอำนาจเจริญ	22
10. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในฤดูฝน ปี 2568	29
10.1 แผนเตรียมความพร้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากปัญหาอุทกภัย	29
10.2 แผนเตรียมความพร้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากปัญหาฝนทิ้งช่วง	33
10.3 แผนเตรียมความพร้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากปัญหาศัตรูพืชระบาด	36
10.4 แผนเตรียมความพร้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากปัญหาโรคระบาดสัตว์	37
11. ข้อมูลประสานงานศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ	41
12. ภาคผนวก	44
12.1 ภาคผนวก ก ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง การเริ่มต้นฤดูฝนของประเทศไทย พ.ศ. 2568	45
12.2 ภาคผนวก ข 9 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2568	47
12.2 ภาคผนวก ค คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตาม และแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด	56

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2568

1. บทนำ

ด้วยกรมอุตุนิยมวิทยาคาดการณ์ปีนี้ ประเทศไทยจะเข้าสู่ฤดูฝนในวันที่ 15 พฤษภาคม 2568 ตามเกณฑ์ทางอุตุนิยมวิทยา 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ประเทศไทยตอนบนมีฝนตกมากกว่าร้อยละ 60 ของพื้นที่และต่อเนื่อง 2) ลมชั้นบนที่ระดับความสูงประมาณ 1.5 กิโลเมตร เปลี่ยนทิศทางเป็นลมตะวันตกเฉียงใต้ และ 3) ลมชั้นบนที่ระดับความสูงประมาณ 10 กิโลเมตร เปลี่ยนทิศเป็นลมฝ่ายตะวันออก

ภาพที่ 1 แสดงการเข้าสู่ฤดูฝนของประเทศไทย

ปริมาณฝนรวมปีนี้มากกว่าค่าเฉลี่ยประมาณร้อยละ 5 โดยเฉพาะช่วงต้นฤดูถึงเดือนกรกฎาคม ประเทศไทยตอนบนจะมีฝนชุกกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละ 5-10 ส่วนช่วงครึ่งหลังของฤดู (สิงหาคม-ตุลาคม) ปริมาณฝนใกล้เคียงค่าเฉลี่ยปกติ ในช่วงเดือนมิถุนายนถึงกลางกรกฎาคม อาจเกิดฝนทิ้งช่วงในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางตอนบน โดยเฉพาะพื้นที่นอกเขตชลประทานที่ประสบปัญหาภัยแล้งซ้ำซาก ขอให้ประชาชนวางแผนการใช้น้ำอย่างเหมาะสมเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบทางการเกษตร ขณะเดียวกัน ช่วงสิงหาคมถึงตุลาคม เป็นช่วงที่มีฝนตกชุกหนาแน่น และมีความเสี่ยงต่อพายุหมุนเขตร้อน ที่อาจก่อให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่ง โดยปีนี้คาดว่าจะมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยประมาณ 1-2 ลูก โดยเฉพาะบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ

สำหรับอิทธิพลจากปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญา (ENSO) ขณะนี้ได้เข้าสู่สภาวะเป็นกลาง และมีแนวโน้มจะคงอยู่เช่นนี้ไปจนถึงช่วงเดือนกันยายนถึงพฤศจิกายน ส่งผลให้ฤดูฝนปีนี้มีแนวโน้มกระจายตัวดี และมีปริมาณฝนใกล้เคียงหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยเล็กน้อย

ดังนั้น ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ด้านการเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ จึงได้จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2568 เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์อุทกภัย ฝนทิ้งช่วง ศัตรูพืชระบาด และโรคระบาดสัตว์ ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ สามารถฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานป้องกันและลดความเสี่ยงจากอุทกภัยด้านการเกษตร ผลกระทบจากปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตรของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 เพื่อเตรียมความพร้อมของส่วนราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

3. เป้าหมาย

3.1 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแก่เกษตรกร รวมทั้งการช่วยเหลือ เกษตรกรที่ประสบปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตรได้อย่างรวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์

3.2 สร้างการรับรู้และความตระหนักแก่เกษตรกรในการปรับรูปแบบการผลิต เพื่อลดความเสี่ยง จากอุทกภัย

3.3 บริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกำกับ ติดตาม การเพาะปลูก พืชในช่วงฤดูฝนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เพื่อลดความเสี่ยงและความเสียหายของภาคเกษตร รวมทั้ง ฟื้นฟูให้เกษตรกรกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม

4. หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

4.1 วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ที่อธิบายให้เห็นถึงลักษณะวงจรเพื่อรับมือกับภัยที่มีลักษณะการเกิดที่ยากแก่การคาดการณ์ผลที่เกิดขึ้น และอาจมีรูปแบบการเกิดไม่ซ้ำเดิม จึงไม่จำเป็นต้องมีการจัดการตามลำดับก่อนหลังเสมอไป (Non - Linear) โดยเป็นการดำเนินการในลักษณะเป็นวงจร (Closed Loop) อย่างต่อเนื่องและไม่สามารถแยกส่วนเฉพาะ ในแต่ละกระบวนการ ดังนั้น จึงเป็นการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบองค์รวม (Holistic Approach) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ตั้งแต่การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อมการเผชิญเหตุ และการบรรเทาทุกข์ ตลอดจนการฟื้นฟู ซึ่งการจัดการสาธารณภัยในแต่ละห้วงเวลาการเกิดสาธารณภัยอาจมี ความคาบเกี่ยวกับ (Overlap) รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นอยู่กับความรุนแรงของภัยเป็นสำคัญ ดังแผนภาพนี้

ภาพที่ 2 แสดงวงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ก่อนเกิดภัย : การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction)

การป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation)

1) มาตรการที่ใช้โครงสร้าง ได้แก่ การพัฒนาแหล่งน้ำ ระบบชลประทานเพื่อป้องกันอุทกภัย/ภัยแล้ง การอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อป้องกันดินโคลนถล่ม

2) มาตรการที่ไม่ใช้โครงสร้าง ได้แก่ วางแผนการจัดสรรน้ำ วิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงเพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยงด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ รวมทั้งพื้นที่ชุมชนพร้อมแผนบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว แผนปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัยฝนทิ้งช่วงและเติมน้ำในแหล่งน้ำที่มีปริมาณน้อย

การเตรียมความพร้อม (Preparedness)

1) การปรับตัว ได้แก่ การให้คำแนะนำการเพาะปลูกในช่วงฤดูแล้ง การส่งเสริมอาชีพเสริมหรือวิสาหกิจชุมชนให้แก่เกษตรกรเพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ การปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

2) การเตรียมรับมือกับภัยพิบัติ ได้แก่ การแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำ การแจ้งเตือนเฝ้าระวังศัตรูพืช การเตรียมพร้อมด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักร ยานพาหนะ การสำรองเสบียงสัตว์ การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ให้เป็นปัจจุบัน การจัดทำแผนปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านการเกษตรเช่น แผนเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์เพื่อป้องกันโรคระบาดพืช สัตว์ และสัตว์น้ำ แผนการจัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่เพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัย การดูแลสุขภาพสัตว์ แผนการสำรวจและประเมินความเสียหาย วิธีการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร และแผนสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรรู้จักเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติ

ขณะเกิดภัย : การจัดการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management)

การเผชิญเหตุ (Response) ได้แก่ การบริหารจัดการน้ำ การติดตั้งเครื่องสูบน้ำ การแจ้งเตือนเกษตรกร

การบรรเทาทุกข์ (Relief) ได้แก่ แจกจ่ายเสบียงสัตว์และดูแลสุขภาพสัตว์ แจกปัจจัยการผลิต จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัยเพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกร สำรวจและประเมินความเสียหายเบื้องต้น รายงานสถานการณ์

หลังเกิดภัย : การฟื้นฟู (Recovery) และสร้างใหม่ให้ดีกว่าเดิม (Build Back Better)

การซ่อมสร้าง (Reconstruction) ได้แก่ การประเมินความเสียหายและซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน การป้องกัน รักษา และกำจัดโรคระบาดหรือศัตรูพืชระบาด การฟื้นฟูพื้นที่การเกษตร

การฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) ได้แก่ การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ด้านการเกษตรที่เกิดจากภัย การประเมินความต้องการ/จำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย การช่วยเหลือเยียวยาตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

4.2 ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 - 2570 ได้นำกรอบนโยบาย ยุทธศาสตร์ กรอบแนวคิดทั้งในและต่างประเทศ แนวโน้มสถานการณ์ภัยของโลกและประเทศไทยที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งบทเรียนจากการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่ผ่านมา เพื่อนำมาทบทวนและปรับปรุง ซึ่งการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยของประเทศไทยมีเป้าหมายสูงสุด คือ "การรับรู้ - การปรับตัว - ปั่นเร็วทั่ว - อย่าง ยั่งยืน (Resilience)" ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ส่วนที่ 1 การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การมุ่งเน้นลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและประยุกต์ใช้นวัตกรรม ด้านสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ส่วนที่ 2 การจัดการสาธารณภัยให้มีมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

5. แนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร

5.1 โครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร ดังนี้

ระดับนโยบาย

- 1) คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน
- 2) คณะอนุกรรมการวางแผนและติดตามการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน

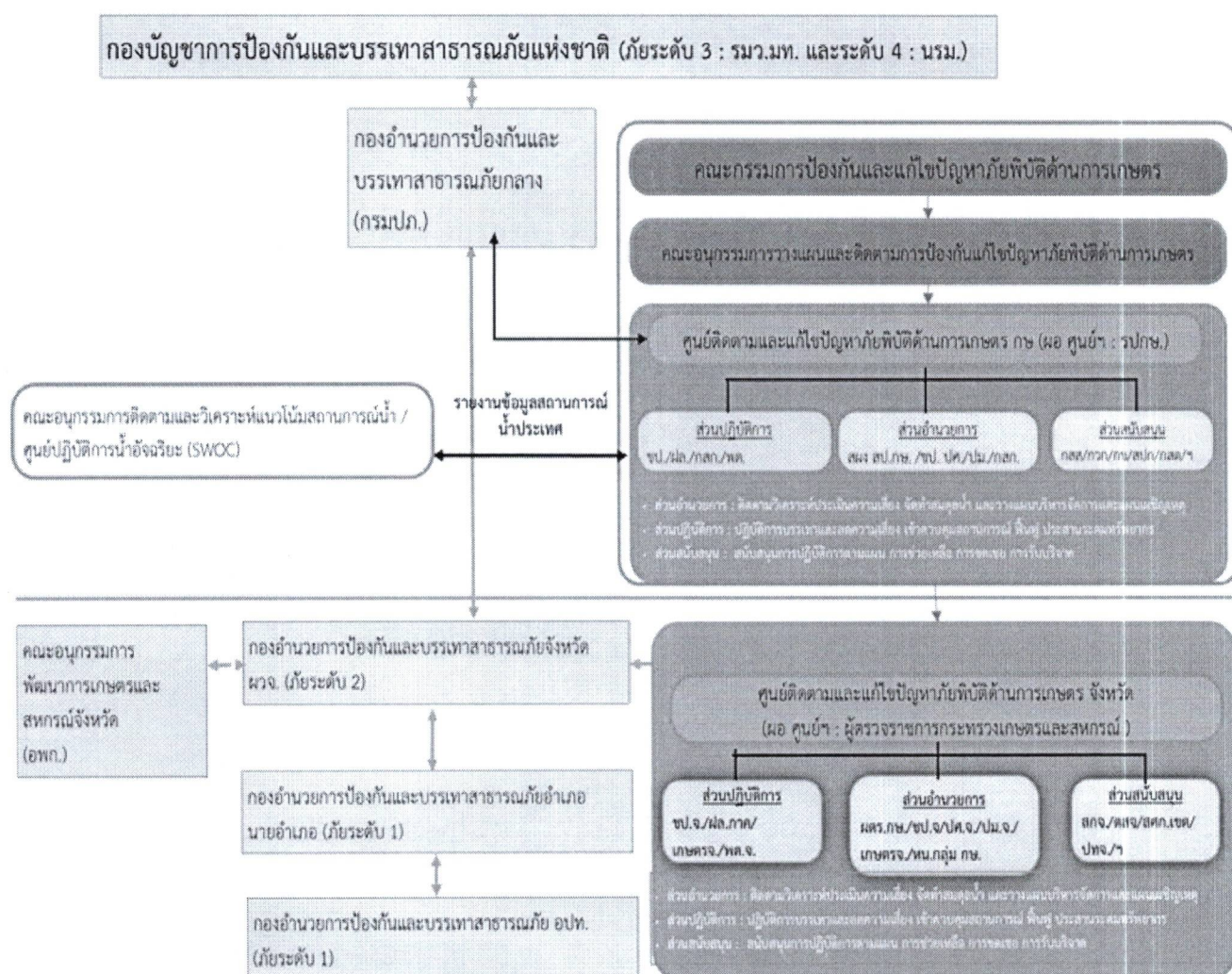
ระดับปฏิบัติการ

- 1) ส่วนกลาง : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฝ้าระวังติดตามสภาวะทางอุตุนิยมวิทยา จากหน่วยงานต่างๆ ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัย ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด เพื่อเตรียมการป้องกันและให้การช่วยเหลือเกษตรกร รวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปรับทราบผ่านสื่อต่างๆ รวมถึงเว็บไซต์ https://www.moac.go.th/service_all-agriculture_situation
- 2) ส่วนภูมิภาค : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด ติดตามข้อมูล ข่าวสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เฝ้าระวังสถานการณ์ และประเมินสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ ในพื้นที่ที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย

5.2 ความเชื่อมโยงกลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตรกับการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ

การบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ และปฏิบัติงานภายใต้ กอปภ.ช. ทั้งในภาวะปกติและภาวะเกิดภัย ส่วนในระดับปฏิบัติการหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ ส่วนหน้า และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตามระดับความรุนแรงของภัย

ภาพที่ 3 แสดงความเชื่อมโยงกลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร

6. บทบาท หน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ระดับกระทรวง คือ ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร (กษ.)

ระดับจังหวัด คือ ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร (จังหวัด) และ คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ (อพท.) โดยได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

ตารางที่ 1 บทบาท หน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
ศูนย์ติดตามและ แก้ไขปัญหาภัย พิบัติด้าน การเกษตร กระทรวงเกษตร และสหกรณ์	- ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตรและแจ้งเตือนภัย - เฝ้าระวังการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานต่างๆ - รายงานสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือให้ผู้บริหารทราบ - ประสานการปฏิบัติงานกับกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
ศูนย์ติดตามและ แก้ไขปัญหาภัย พิบัติด้าน การเกษตรจังหวัด อำนาจเจริญ	- ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร และแจ้งเตือนภัยในระดับจังหวัด - เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานในจังหวัด - รายงานสถานการณ์และผลการช่วยเหลือต่อศูนย์ติดตามฯ กระทรวงทราบ - ประสานการปฏิบัติงานกับกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.) และกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปภ.อ.)
โครงการ ชลประทาน อำนาจเจริญ (ชป)	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำ เพื่อป้องกันบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติ - ดำเนินการตามแผนบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร - ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ - วางแผนจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชให้สอดคล้องกับน้ำต้นทุน - กำหนดมาตรการควบคุมการใช้น้ำของกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องตามแผนที่กำหนด - ประชาสัมพันธ์/รณรงค์ให้ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ - จัดเตรียมความพร้อมของรถบรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ และเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนเจ้าหน้าที่เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติบรรเทาภัยเพื่อให้การช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย - การประเมินความเสียหายและการซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐาน ด้านชลประทาน
ประมงจังหวัด อำนาจเจริญ (ปม.จ.อจ)/ ศูนย์วิจัยและ พัฒนาเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืด อำนาจเจริญ (ศวจ.อจ)	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อ การเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นปัจจุบัน - ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนภัย และให้คำแนะนำด้านวิชาการ วางแผน การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับช่วงฤดูกาล - กำกับ ตรวจสอบสถานที่เลี้ยงสัตว์ร้าย (จระเข้) ที่อาจเป็นภัยต่อส่วนรวม - เฝ้าระวังการป้องกันและกำจัดโรคสัตว์น้ำ - ติดตามสถานการณ์และรายงานผลกระทบ - ให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ ตามภารกิจ และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดอำนาจเจริญ (ปศ.จ.อจ)/ ศูนย์วิจัยและ พัฒนาอาหารสัตว์ อำนาจเจริญ (ศวอ.อจ)	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อ การเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ - ให้คำแนะนำในการวางแผนการเลี้ยงสัตว์ แผนการอพยพสัตว์ และบริหารจัดการสถานที่อพยพสัตว์ การดูแลสุขภาพสัตว์ และการป้องกันโรคสัตว์ ที่เกิดจากภัยพิบัติ - การเตรียมเสบียงสัตว์ และเวชภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนในกรณีที่เกิดขาดแคลน - ติดตามสถานการณ์ รายงานผลกระทบความเสียหายและการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ - การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ตามภารกิจและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
สถานีพัฒนาที่ดิน อำนาจเจริญ (พด.อจ)	- ประเมินความเสี่ยงจากสารอันตรายและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย และให้คำแนะนำการปลูกพืชในเขตที่ดินที่เหมาะสม - เฝ้าระวังและคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยเพื่อแจ้งเตือนเกษตรกร - จัดทำแผนงาน/โครงการต่างๆ เพื่อช่วยป้องกันและบรรเทาผลกระทบ จากภัยพิบัติ ด้านการเกษตร เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำ การขุดบ่อน้ำในไร่นา การอนุรักษ์ดินและน้ำ - เตรียมสาร พด. น้ำหมักชีวภาพ ไคโลไมท์และวัสดุอื่น เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยพิบัติ
ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร อำนาจเจริญ (ศวพ.อจ)	- ประเมินความเสี่ยงจากสารอันตรายและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชเศรษฐกิจ โดยให้ข้อมูลวิธีการ ป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และแจ้งหน่วยงานที่รับผิดชอบแจ้ง เตือนเกษตรกร - ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษาพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสม กับสภาพพื้นที่ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ และจัดเตรียมสารรองเมล็ดพันธุ์
สำนักงานเกษตร จังหวัดอำนาจเจริญ (กษจ.อจ)	- ประเมินความเสี่ยงจากสารอันตรายและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชให้เป็นปัจจุบัน - ติดตามสถานการณ์เพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร - ให้คำแนะนำในการดูแลพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ - รายงานพื้นที่การเกษตรได้รับผลกระทบ และการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร - การให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมายที่ เกี่ยวข้อง
ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว อำนาจเจริญ (ศมข.อจ)	- ประเมินความเสี่ยงจากสารอันตรายและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าว เพื่อแจ้งเตือนภัย แก่เกษตรกร - ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษา วางแผนการปลูกข้าว ให้เหมาะสมกับ สภาพพื้นที่ - จัดเตรียมสารรองเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี และจัดทำแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเพิ่มเติม
สำนักงานการ ปฏิรูปที่ดินจังหวัด อำนาจเจริญ (สปก.)	- ประเมินความเสี่ยงจากสารอันตรายและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - ดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำ ขุดลอกคูคลองในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินฯ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมาย

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดอำนาจเจริญ (สสจ.อจ.)	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่การเกษตร ทรัพยากรดิน น้ำ สัตว์ของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เพื่อให้การช่วยเหลือด้านหนี้สิน - ผูกอบรมเพื่อฟื้นฟูอาชีพให้เกษตรกรที่ประสบภัย - สนับสนุนเงินทุน เพื่อการฟื้นฟูอาชีพสมาชิกสถาบันเกษตรกร - การให้การช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมาย
ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ผล.)	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ - ปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ อ่างเก็บน้ำและเขื่อน - พัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวงและการดัดแปรสภาพอากาศ รวมทั้งปฏิบัติการด้านการบินเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	- พยากรณ์แนวโน้มการผลิตและการตลาดพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ - การประเมินมูลค่าความเสียหายด้านเศรษฐกิจการเกษตรจากการเกิดภัยพิบัติ - การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ที่เกิดจากภัยในแต่ละด้าน - การวิเคราะห์ผลกระทบจากภัยพิบัติในเชิงเศรษฐกิจมหภาค (Macro – Economic Impact) และผลกระทบต่อมนุษย์และสังคม (Human/Social Impact) - การวิเคราะห์ความต้องการ/ความจำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย เพื่อการจัดลำดับความสำคัญในการฟื้นฟูในแต่ละภาคส่วน ตามระยะเวลา 3 ช่วง คือ ระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์อำนาจเจริญ (สตส.อจ.)	- ติดตาม สถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร และแจ้งเตือนภัย - สร้างการรับรู้ให้แก่เกษตรกรผู้ประสบภัย - การสร้างระบบภูมิคุ้มกันให้เกษตรกรโดยการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน
สำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ (ธ.ก.ส.)	- ติดตาม สถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร และแจ้งเตือนภัย - จัดทำและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่การเกษตร ทรัพยากรดิน น้ำ สัตว์ของสมาชิกลูกค้า ธ.ก.ส. เพื่อให้การช่วยเหลือด้านหนี้สิน - การสร้างระบบภูมิคุ้มกันให้เกษตรกรโดยโครงการประกันภัยพืชผลทางการเกษตร - การให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเป็นเงิน

7. ข้อมูลด้านการเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ

7.1 ข้อมูลประชากร ครั้วเรือนเกษตร เขตการปกครอง ทำเนียบหมู่บ้านพื้นที่

- 1) ครั้วเรือนประชากร 128,821 ครั้วเรือน ประชากร 371,788 ราย
- 2) ครั้วเรือนเกษตร 76,515 ครั้วเรือน
- 3) เขตการปกครอง 7 อำเภอ 56 ตำบล 607 หมู่บ้าน 39 อบต 31 ชุมชน 24 เทศบาล และ 1 อบจ.
- 4) ทำเนียบหมู่บ้าน

- อ.เมืองอำนาจเจริญ	194 หมู่บ้าน	- อ.ชานุมาน	62 หมู่บ้าน
- อ.ปทุมราชวงศา	73 หมู่บ้าน	- อ.เสนางคนิคม	58 หมู่บ้าน
- อ.พนา	56 หมู่บ้าน	- อ.หัวตะพาน	85 หมู่บ้าน
- อ.ลืออำนาจ	79 หมู่บ้าน		
- 5) พื้นที่ทั้งจังหวัด 1,975,780 ไร่ หรือ 3,162.078 ตารางกิโลเมตร
- 6) พื้นที่ทำการเกษตร 1,348,515 ไร่
- 7) พื้นที่ประกาศเขต ส.ป.ก. 407,536 ไร่

7.2 แรงงานภาคการเกษตร แยกตามชนิด (พืช สัตว์ ประมง)

- 1) ด้านพืช 76,515 ครั้วเรือน
- 2) ด้านสัตว์ 36,985 ครั้วเรือน
- 3) ด้านประมง 2,750 ครั้วเรือน
- 4) แรงงานภาคการเกษตร 65,567 ราย แบ่งเป็นชาย 37,994 ราย หญิง 27,573 ราย

7.3 จำนวนเกษตรกรอาสาจังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 2,997 ราย (นับซ้ำ) แยกเป็น

1) อาสาสมัครฝนหลวง	34 ราย	8) ครูบัญชีอาสา	63 ราย
2) ขาวนาอาสา	6 ราย	9) ครูช่างพารา	18 ราย
3) อาสาปศุสัตว์	546 ราย	10) หมอдинอาสา	672 ราย
4) อาสาสมัครเกษตร	1,026 ราย	11) อาสาชลประทาน	35 ราย
5) เศรษฐกิจอาสา	10 ราย	12) อาสาสหกรณ์	29 ราย
6) อาสา สปก.	148 ราย	13) สารวัตรเกษตรอาสา	239 ราย
7) ไหมอาสา	17 ราย	14) ประมงอาสา	154 ราย

7.4 จำนวนสถาบันเกษตรกร

- 1) สหกรณ์ภาคการเกษตร 29 แห่ง สมาชิก 66,172 ราย
- 2) กลุ่มเกษตรกร 33 กลุ่ม สมาชิก 2,504 ราย
- 3) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร 102 กลุ่ม สมาชิก 1,990 ราย
- 4) กลุ่มวิสาหกิจชุมชน 1,559 กลุ่ม สมาชิก 23,781 ราย
- 5) กลุ่มยุวเกษตรกร 39 กลุ่ม สมาชิก 600 ราย
- 6) กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกร 84 กลุ่ม สมาชิก 1,700 ราย
- 7) Smart Farmer 3,213 ราย
- 8) Young Smart Farmer 272 ราย
- 9) เกษตรแปลงใหญ่ 274 แปลง เกษตรกร 15,069 ราย

7.5 การปลูกพืชเศรษฐกิจ

ตารางที่ 2 พืชเศรษฐกิจ

ที่	ชนิดพืช	เกษตรกร ราย	พื้นที่ปลูก/พท. ยังไม่ให้ผลผลิต (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว /พท.ให้ผลผลิต (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)	ราคา		
							บาท/กก	บาท/ตัน	หมายเหตุ
1	ข้าวเจ้า	73,273	943,126	923,797	363	340,121	13.38	13,377	ข้าวเปลือก
2	ข้าวเหนียว	21,275	127,696	126,570	394	48,259	10.19	10,187	ข้าวเปลือก
3	มัน สำปะหลัง โรงงาน	12,913	144,202	141,076	3,204	449,391	2.34	2,340	มันสด
							6.78	6,780	มันเส้น
4	อ้อยโรงงาน	797	9,899	22,017	8,786	197,626	1.42	1,420	ราคาขั้นต่ำ ความ หวาน 10 ซีซีเอส
5	ปาล์มน้ำมัน	748	7,298	6,229	1,278	7,961	4.80	4,800	ปาล์มทะลาย
6	ยางพารา	8,021	93,229	89,780	197	20,218	27.82	27,820	ยางก้อนถ้วย(สด)

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ
สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอำนาจเจริญ
สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล

7.6 สัตว์เศรษฐกิจ

ตารางที่ 3 ข้อมูลสัตว์เศรษฐกิจ

ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/หน่วย)
			จำนวน	หน่วยนับ	
โคเนื้อ	28,531	112,620	350	กก.	73.17
กระบือ	4,246	17,370	400	กก.	75.20
สุกร	876	44,645	100	กก.	88
ไก่พื้นเมือง	24,335	1,059,183	3	กก.	90
ไก่ลูกผสม	28	4,388	1.5	กก.	90
ไก่เนื้อ	66	542,696	1	กก.	39.50
ไก่ไข่	1,396	32,579	280	ฟอง	3.60
เป็ดเทศ	2,659	41,161	3	กก.	90
เป็ดเนื้อ	128	3,300	2	กก.	74.10
เป็ดไข่	61	7,576	280	ฟอง	4.60
แพะ	90	1,592	40	กก.	118.63

ตารางที่ 4 ท่อนพันธุ์ พืชอาหารสัตว์

ท่อนพันธุ์			
หญ้าไนล์		หญ้าแพงโกลา	
พื้นที่ผลิต (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	พื้นที่ผลิต (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)
3	60,000	5	20,400

ตารางที่ 5 เมล็ดพันธุ์ พืชอาหารสัตว์

เมล็ดพันธุ์					
หญ้างินนิมอมบาซา		หญ้างินนิสมีวง		หญ้างินนิมนริเวอร์	
พื้นที่ผลิต (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	พื้นที่ผลิต (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	พื้นที่ผลิต (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)
40	3,600	105	9,270	5	480

ตารางที่ 6 เสี่ยงสัตว์ พืชอาหารสัตว์

เสี่ยงสัตว์							
หญ้างินนิมอมบาซา		หญ้าเนเปียร์ปากช่อง1		หญ้าไนล์		หญ้าแพงโกลา	
พื้นที่ผลิต (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	พื้นที่ผลิต (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	พื้นที่ผลิต (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	พื้นที่ผลิต (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)
177	6,610,000	2	34,000	7	137,000	139	2,118,670

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำนาจเจริญ, ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์อำนาจเจริญ

7.7 สัตว์น้ำเศรษฐกิจ

ตารางที่ 7 แหล่งน้ำธรรมชาติ ที่มีการจับสัตว์น้ำ

ที่	อำเภอ	เนื้อที่ ไร่	แหล่งน้ำ แห่ง
1	เมือง	11,457	143
2	ชานุมาน	4,186	39
3	พนา	1,825	91
4	ปทุมราชวงศา	3,522	54
5	เสนางคนิคม	884	41
6	ห้วยตะพาน	9,076.0	74
7	ลืออำนาจ	1,308	43
รวม		32,258.0	485

ตารางที่ 8 ข้อมูลการเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ

ที่	กิจกรรม	เกษตรกร ราย	พื้นที่ ไร่	ผลผลิต กก.	มูลค่า บาท
1	ฟาร์มเพาะอนุบาลสัตว์น้ำ	66	576	187,346,821	84,376,348
2	ผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยง	8,566	5,074	768,340	53,643,230
3	การจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ	2,613	33,473	447,550	52,303,270
	รวม	11,245	39,123	188,562,711	190,322,848

ตารางที่ 9 ข้อมูลผลผลิตสัตว์น้ำที่สำคัญของจังหวัดอำนาจเจริญ

ชนิดสัตว์น้ำ	การเลี้ยงสัตว์น้ำจืด					ราคาสัตว์น้ำ		
	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (กก.)	เฉลี่ย (กก./ไร่)	มูลค่า (บาท)	ปากบ่อ (บาท/กก.)	ตลาด (บาท/กก.)	เฉลี่ย (บาท/กก.)
ปลานิล	5,327	3,243.65	469,280	144.68	34,581,930	65	75	70
ปลาดูเกีย	2,303	1,233.53	192,660	156.18	11,699,390	60	65	63
ปลาดุก	763	441.77	67,810	153.49	4,568,590	70	80	75
ปลาดุกบิ๊กอุย	98	56.97	11,940	209.56	920,900	70	80	75
ปลาไน	107	58.66	7,660	130.62	533,200	60	65	63
ปลาหมอไทย	25	25.37	6,860	270.38	516,110	80	100	90
กบ	15	0.32	3,510	10,797.41	310,210	100	120	110
ปลานวลจันทร์เทศ	19	9.25	1,630	176.49	103,300	55	65	60
กุ้งก้ามกราม	1	2.00	900	450.00	270,000	300	350	325
กุ้งอื่นๆ	1	0.25	400	1,600.00	120,000	250	300	275
ปลาช่อนเทศ	4	2.25	250	111.11	14,600	60	65	63
ปลาสร้อย	1	0.25	50	200.00	5,000	60	70	65

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดอำนาจเจริญ

7.8 สถิติภัยธรรมชาติ ปี 2547-2567

ตารางที่ 10 สถิติภัยธรรมชาติ ปี 2547-2567

ปี	อุทกภัย				ภัยแล้ง/ฝนทิ้งช่วง				โรคระบาดสัตว์ ลัมปี สกิน				
	หมู่บ้าน	ตำบล	จำนวน ครัวเรือน	พื้นที่ เสียหาย (ไร่)	หมู่บ้าน	ตำบล	จำนวน ครัวเรือน	พื้นที่ เสียหาย (ไร่)	หมู่บ้าน	ชุมชน	ตำบล	จำนวน ครัวเรือน	สัตว์ ป่วยตาย (ตัว)
2547	236	50	4,954	28,937.25	558	56	30,561	135,209	-	-	-	-	-
2548	70	12	10,187	3,770.25	12	4	543	3,861	-	-	-	-	-
2549	118	18	2,541	31,944	10	6	262	3,029	-	-	-	-	-
2550	207	33	9,691	125,778	339	47	11,660	-	-	-	-	-	-
2551	-	-	-	-	597	56	18,113	73,027	-	-	-	-	-
2552	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2553	166	31	3,755	33,914.50	7	2	23	230	-	-	-	-	-
2554	532	56	14,592	90,010	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2555	-	-	-	-	440	45	23,679	175,885.25	-	-	-	-	-
2556	-	-	-	-	4	1	304	123,039.00	-	-	-	-	-
2557	312	36	10,058	65,226	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2558	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2559	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2560	252	55	14,106	68,134	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2561	111	24	1,421	7,700.50	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2562	607	56	15,890	118,154.30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2563	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2564	157	25	4,055	43,845	-	-	-	-	607	31	56	1676	1792
2565	446	51	10,421	64,720	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2566	400	52	11,221	70,849	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2567	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

8. มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2568

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วน ประชุมสัมมนาถอดบทเรียน การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูฝน ปี ๒๕๖๗ พร้อมนำผลการถอดบทเรียนฯ มาปรับปรุงมาตรการรับมือฤดูฝน ปี ๒๕๖๘ เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเตรียมความพร้อมรับมือ กับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ทันสถานการณ์ จำนวน ๙ มาตรการ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 11 แสดงรายละเอียดมาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2568

มาตรการ	การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. คาดการณ์ชี้เป้าและ แจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยง น้ำท่วมและพื้นที่เสี่ยง ฝนทิ้งช่วง (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)	- เพิ่มประสิทธิภาพการคาดการณ์ปริมาณน้ำฝน ปริมาณน้ำในลำน้ำ ปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างเก็บน้ำ เพื่อประเมินพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและดินโคลนถล่ม พร้อมปรับข้อมูลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ เตรียมการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน - ประเมินพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำจากฝนทิ้งช่วง เพื่อให้หน่วยงานนำไปกำหนดแผนปฏิบัติ เพื่อเตรียมดำเนินการในเชิงป้องกันล่วงหน้า ในพื้นที่เสี่ยง - เพิ่มประสิทธิภาพ/ปรับแผน การแจ้งเตือน ระยะยาว ระยะกลาง ระยะสั้น (เผชิญเหตุ) อย่างต่อเนื่อง และเพิ่มความถี่การแจ้งเตือน ตามความรุนแรงของสถานการณ์ - ติดตามสถานการณ์และคาดการณ์ โดยประยุกต์ ใช้ข้อมูลดาวเทียม เรดาร์ และโดรน - มอบหมายเจ้าภาพหลักในการวิเคราะห์ชี้เป้า พื้นที่เสี่ยงในแม่น้ำแต่ละสาย ทั้งแม่น้ำสายหลัก - สายรอง - จัดทำแผนที่ความเสี่ยงน้ำท่วม ในระดับพื้นที่ ที่มีรายละเอียดของระดับความลึกและขอบเขต ที่คาดว่าจะน้ำจะท่วม - จัดทำฐานข้อมูลหอดูเตือนภัยประจำชุมชน/ หอกระจายข่าว - จัดทำแผนที่ที่มีแนวโน้มความเสี่ยงสูง และ เกณฑ์บริหารพื้นที่เสี่ยง - จัดทำแผนที่เสี่ยงอุทกภัยเกษตรไม่ผล - จัดทำเกณฑ์/แผนที่เสี่ยงดินโคลนถล่ม - ประเมินพื้นที่ที่มีแนวโน้มเสี่ยงสูง เช่น พื้นที่เปราะบาง โรงพยาบาล โบราณสถาน บ้านพักคนชรา เป็นต้น	- กรมอุตุนิยมวิทยา - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - กรุงเทพมหานคร - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมทรัพยากรธรณี - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมชลประทาน - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมฝนหลวงและการบินเกษตร - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - กรมประชาสัมพันธ์

มาตรการ	การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
2. ทบทวน ปรับปรุง เกณฑ์บริหารจัดการน้ำ ในแหล่งน้ำ อาคารควบคุม บังคับน้ำอย่างบูรณาการ ในระบบลุ่มน้ำ และ กลุ่มลุ่มน้ำ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)	2.1 เกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการน้ำ - ทบทวน ปรับปรุงกลไกและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการ อ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) และเกณฑ์การระบายน้ำ เชื่อน/อาคารระบายน้ำ เชื่อมโยงกับระดับน้ำ ในพื้นที่ - ปรับเกณฑ์ระดับเตือนภัยแต่ละหน่วยงาน ให้สอดคล้องกัน - จัดทำจุดบ่งชี้ระดับน้ำท่วมที่เคยเกิดขึ้น (Flood Mark) ในพื้นที่เสี่ยง - นำข้อมูลจากผังน้ำมาใช้ประกอบการบริหาร จัดการน้ำ - จัดลำดับความสำคัญของจุดควบคุมน้ำ	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่ง ประเทศไทย - กรมพัฒนาพลังงานทดแทน และอนุรักษ์พลังงาน - กรมประมง - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - คณะกรรมการลุ่มน้ำ
	2.2 การบริหารจัดการน้ำในภาพรวมของกลุ่มลุ่มน้ำ - จัดทำแผนบริหารจัดการน้ำระดับลุ่มน้ำและ กลุ่มลุ่มน้ำโดยพิจารณาร่วมกับหน่วยงาน ในพื้นที่ - ติดตามสถานการณ์น้ำในแหล่งน้ำทุกขนาด เพื่อเฝ้าระวังและควบคุมการบริหารจัดการน้ำ ให้เป็นไปตามเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ หรือ เกณฑ์ควบคุม โดยคำนึงถึงการบริหารจัดการน้ำ ในภาพรวมของกลุ่มลุ่มน้ำ - จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำแหล่งน้ำ ขนาดใหญ่และขนาดกลาง ในช่วงภาวะวิกฤติ เช่น แผนการระบายน้ำเพื่อรักษาเสถียรภาพ ของอ่างเก็บน้ำ - บริหารจัดการน้ำในระบบลุ่มน้ำและกลุ่มลุ่มน้ำ ให้มีประสิทธิภาพ โดยประเมินปริมาณน้ำ ไหลลงอ่างเก็บน้ำ โดยใช้ฝนคาดการณ์ ระยะกลาง ระยะยาว มาร่วมพิจารณา วางแผนการบริหารจัดการน้ำ และศักยภาพ การระบายน้ำในภาพรวมกลุ่มลุ่มน้ำ - ติดตามสถานการณ์น้ำแหล่งน้ำขนาดเล็ก ที่ถ่ายโอนให้ท้องถิ่นแล้ว	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่ง ประเทศไทย - กรมพัฒนาพลังงานทดแทน และอนุรักษ์พลังงาน - กรมประมง - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - คณะกรรมการลุ่มน้ำ

มาตรการ	การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	2.3 การบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มต่ำรองรับน้ำหลาก - เตรียมความพร้อมการใช้พื้นที่ลุ่มต่ำ / แก้มลิง เป็นพื้นที่หน่วงน้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก บริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาระดับความรุนแรงของน้ำท่วม รวมถึงจัดทำแผนการระบายน้ำ/แผนเก็บกักน้ำไว้ใช้ก่อนสิ้นฤดูฝน เช่น พื้นที่ทุ่งบางระกำ และพื้นที่ลุ่มต่ำลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง รวมถึงพื้นที่ลุ่มต่ำภายในเขตพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล พื้นที่ลุ่มต่ำอื่น ๆ - หลักเกณฑ์การใช้พื้นที่ลุ่มต่ำเป็นพื้นที่รับน้ำนอง และการจ่ายเงินค่าทดแทนหรือค่าชดเชย ความเสียหายในพื้นที่เอกชน - สร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มต่ำ	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงมหาดไทย - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรุงเทพมหานคร
	2.4 วางแผน ปรับปรุงดินและควบคุมพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูฝนให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์น้ำ - กำหนดแผนการจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับสถานการณ์ช่วงน้ำหลาก และฝนทิ้งช่วง พร้อมแจ้งแผนให้กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - กำหนดแผนปรับปรุงดินและควบคุมพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูฝนและขึ้นทะเบียนเกษตรกร โดยระบุพื้นที่คาดการณ์เพาะปลูก และแหล่งน้ำที่นำมาใช้ให้ชัดเจนในรูปแบบแผนที่ เพื่อให้การเพาะปลูกสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน โดยมอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมส่งเสริมการเกษตร - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กรมประชาสัมพันธ์ - คณะกรรมการลุ่มน้ำ

มาตรการ	การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
3. เตรียมความพร้อม เครื่องจักรเครื่องมือ ประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่เสี่ยงในช่วง ฝนทิ้งช่วง อาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำ โทรมาตร บุคลากรประจำพื้นที่เสี่ยง ให้สามารถรองรับ สถานการณ์ในช่วงน้ำหลากและฝนทิ้งช่วง (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)	3.1 เตรียมพร้อม/วางแผนเครื่องจักร เครื่องมือ ประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่เสี่ยงในช่วง ฝนทิ้งช่วง - เตรียมความพร้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย/แผนเผชิญเหตุในภาวะน้ำท่วมและช่วงฝนทิ้งช่วง - เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำท่วมและช่วงฝนทิ้งช่วง รวมทั้งให้ความช่วยเหลือได้ตลอด 24 ชั่วโมง - จัดทำระบบฐานข้อมูลและเตรียมความพร้อมเครื่องจักรเครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และเข้าช่วยเหลือได้ทันสถานการณ์ โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยงสูง และแผนสำรองกรณีเครื่องจักรเครื่องมือชำรุด ให้สามารถใช้งานได้ทันที - วางแผนจุดติดตั้งเครื่องผลักดันน้ำในพื้นที่ที่เหมาะสม - ติดตามวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและช่วงฝนทิ้งช่วง ด้วยภาพถ่ายดาวเทียม และอากาศยานไร้คนขับ (UAV) กำหนดแนวทางและเงื่อนไขของการแจ้งเตือนตามระดับความรุนแรง และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น - ดำเนินการป้องกัน/ลดผลกระทบในพื้นที่เสี่ยงดินโคลนถล่ม - จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรประจำ เครื่องจักรเครื่องมือ	- กรมทรัพยากรน้ำ - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรุงเทพมหานคร - กรมทางหลวง - กรมทางหลวงชนบท - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กองบัญชาการกองทัพไทย - กองทัพบก - กองทัพอากาศ - กองทัพเรือ - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - กรมทรัพยากรธรณี - กรมพัฒนาที่ดิน
	3.2 เตรียมความพร้อม ซ่อมแซม ปรับปรุง อาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำ โทรมาตร ให้พร้อมใช้งาน - ตรวจสอบสภาพความมั่นคง และซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำ อาคารควบคุมบังคับน้ำ รวมทั้งระบบระบายน้ำ - กรณีมีอาคารไม่พร้อมใช้งานหรือเสียหาย ระหว่างฤดูฝนให้จัดทำแผนซ่อมแซมปรับปรุง และแผนปฏิบัติการสำรองการบริหารจัดการน้ำหลาก - ตรวจสอบสถานีโทรมาตร ซ่อมแซมให้มีสภาพ	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรุงเทพมหานคร - กรมอุตุนิยมวิทยา - กรมประมง - สถาบันสารสนเทศทรัพยากร

มาตรการ	การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	พร้อมใช้งานได้ตามปกติในช่วงฤดูฝน รวมทั้งสามารถตรวจวัดแสดงผล และเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้ในการติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ได้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา - พิจารณาปรับแผนการใช้งบประมาณของหน่วยงานในการซ่อมแซมเป็นลำดับแรก / ขอสนับสนุนงบกลางเพิ่มเติม - จัดทำแผนซ่อมแซมอาคารต่าง ๆ ให้พร้อมใช้งาน และบัญชีผู้รับผิดชอบอาคาร	น้ำ (องค์การมหาชน) - กรมชลประทานและการบินเกษตร - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
	3.3 ปรับปรุงแก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ - สำรวจ และจัดทำแผนดำเนินการกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำที่เกิดจากการก่อสร้างและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการพื้นที่น้ำท่วม/พื้นที่ชะลอน้ำ และการปรับปรุงคูคลอง เพื่อเพิ่มพื้นที่รับน้ำ และระบายน้ำได้อย่างสะดวกรวดเร็ว - ทบทวน/ตรวจสอบ สิ่งกีดขวางการไหลของน้ำในระบบทางน้ำจากการศึกษาการจัดทำผังน้ำ เพื่อจัดทำแผนปรับปรุง แก้ไข	- กรมทางหลวง - กรมทางหลวงชนบท - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมเจ้าท่า - กรุงเทพมหานคร - การรถไฟแห่งประเทศไทย - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กองทัพบก - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
	3.4 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและปรับปรุงวิธีการส่งน้ำในพื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง - จัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ - ลดการสูญเสียน้ำโดยการปรับปรุงวิธีการส่งน้ำ และซ่อมแซมระบบการส่งน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพการใช้น้ำ ให้ได้ประโยชน์สูงสุด - การปฏิบัติการฝนหลวงในช่วงฝนทิ้งช่วง	- กรมชลประทาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปานครหลวง - การประปาส่วนภูมิภาค - กรมชลประทานและการบินเกษตร
4. ตรวจสอบพร้อมติดตามความมั่นคงปลอดภัย คันกันน้ำทำนบ พนังกันน้ำ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)	- ตรวจสอบความมั่นคง แข็งแรงของคันกันน้ำทำนบ พนังกันน้ำ โดยเฉพาะพื้นที่เปราะบาง พร้อมทั้งซ่อมแซมและปรับปรุงให้มีสภาพพร้อมใช้งาน ให้สอดคล้องกับช่วงฤดูน้ำหลาก - เตรียมแผนเสริมความสูง หรือก่อสร้างคันกันน้ำทำนบ และพนังกันน้ำชั่วคราว - จัดทำข้อมูลความมั่นคงปลอดภัย คันกันน้ำทำนบ พนังกันน้ำ - จัดทำข้อมูลและตรวจสอบความมั่นคง	- กรมโยธาธิการและผังเมือง - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมชลประทาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมเจ้าท่า - กรมทางหลวง - กรมทางหลวงชนบท - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ

มาตรการ	การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	ของคั่นกันน้ำ ทำนบที่สร้างไว้ชั่วคราวสำหรับอาคารชลศาสตร์ที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง - จัดทำแผนการซ่อมแซมระหว่างและหลังจากเกิดอุทกภัย - จัดตั้งคณะทำงานตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัยคั่นกันน้ำ ทำนบ พนังกันน้ำ ภายใต้คณะกรรมการลุ่มน้ำ ประกอบด้วยภาครัฐและภาคประชาชน - จัดทำฐานข้อมูลระดับคั่นกันน้ำ พนังกันน้ำ และระดับน้ำอ้างอิงที่ทำให้เกิดน้ำท่วม โดยเฉพาะจุดต่ำสุด เช่น แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำโขง เป็นต้น - จัดทำข้อมูลระดับความสูงน้ำท่วมในพื้นที่นอกคั่นกันน้ำ	(องค์การมหาชน) - กรมแผนที่ทหาร - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - คณะกรรมการลุ่มน้ำ
5. เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของทางน้ำอย่างเป็นระบบ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)	- จัดทำแผนบูรณาการด้านเครื่องจักรเครื่องมือ/สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดผักตบชวาและวัชพืชลอยน้ำ และแนวทางและมาตรการในการแก้ไขปัญหาผักตบชวาและวัชพืชลอยน้ำ ให้แล้วเสร็จก่อนเข้าฤดูฝน - จัดทำข้อมูลสารสนเทศการบูรณาการกำจัดผักตบชวาและวัชพืชลอยน้ำ ช่วงเวลาการจัดเก็บและแผนบำรุงรักษาลำน้ำ และประชาสัมพันธ์และเชิญชวนประชาชนในชุมชน ช่วยกันจัดเก็บหรือกำจัดผักตบชวาและวัชพืชลอยน้ำ และขยะในลำน้ำ - ดำเนินการขุดลอกคูคลอง เพื่อเพิ่มพื้นที่หน้าตัดแม่น้ำลำคลอง และเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ - จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำหลากกรณีต่าง ๆ ในพื้นที่เศรษฐกิจและพื้นที่เปราะบาง - สำรวจ ตรวจสอบ และประเมินความสามารถในการระบายน้ำในทางน้ำ ที่มีความเสี่ยงก่อนเข้าสู่ฤดูฝน ได้แก่ แม่น้ำปิง จ.เชียงใหม่ และห้วยหลวง จ.อุดรธานี เป็นต้น - จัดทำฐานข้อมูลตะกอนในลำน้ำ เพื่อวางแผนในการขุดลอกในทางน้ำที่มีความตื้นเขิน - สร้างการรับรู้การบริหารจัดการน้ำตาม พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 - ประยุกต์ใช้ข้อมูลจากผิวน้ำ ในการกำหนดพื้นที่น้ำหลาก น้ำนอง และพื้นที่ลุ่มต่ำ	- กรมโยธาธิการและผังเมือง - กรมเจ้าท่า - กรมชลประทาน - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น - กรมการปกครอง - กรุงเทพมหานคร - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - กรมทรัพยากรน้ำ - สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

มาตรการ	การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
6. ชักซ้อมแผนเผชิญเหตุตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัยและฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ (ตลอดช่วงฤดูฝน)	6.1 ชักซ้อมแผนเผชิญเหตุจัดเตรียมพื้นที่อพยพ/ศูนย์พักพิง - บูรณาการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับชาติและระดับพื้นที่ - ชักซ้อมแผนเผชิญเหตุ โดยกำหนดรูปแบบแผนเผชิญเหตุให้สอดคล้องกับบริบทแต่ละพื้นที่ และจัดเตรียมพื้นที่อพยพ - จัดเตรียมบัญชีสถานที่อพยพ/ศูนย์พักพิง กลุ่มเปราะบาง วิธีการอพยพ และอุปกรณ์ยังชีพ/อยู่อาศัย/สาธารณสุขปโภค - จัดทำบัญชีสัตว์และประมง รวมไปถึงจุดอพยพ และแผนการเคลื่อนย้ายสัตว์เลี้ยง	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น - กรมปศุสัตว์ - กรมประมง - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	6.2 ตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัย - ตั้งศูนย์บัญชาการบริหารจัดการน้ำส่วนหน้าสำหรับเผชิญเหตุ เพื่อเตรียมความพร้อมและบริหารจัดการสถานการณ์ โดยหน่วยงานมอบหมายผู้แทนที่สามารถปฏิบัติงานร่วมกับศูนย์ฯ ได้ต่อเนื่องและตัดสินใจได้ - บูรณาการการทำงานร่วมกับกลไกการทำงานของแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ - บูรณาการการทำงานเชิงรุก เชื่อมโยงกับคณะกรรมการลุ่มน้ำ และองค์กรผู้ใช้น้ำ - จัดทำระบบรายงานผลการปฏิบัติงานของศูนย์ส่วนหน้า	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงกลาโหม - สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา - กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - กองบัญชาการกองทัพไทย - กรมอุตุนิยมวิทยา - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมประชาสัมพันธ์ - คณะกรรมการลุ่มน้ำ
	6.3 จัดทำแผนการฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพปกติ - บูรณาการการทำงานร่วมกับกลไกการทำงานของแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ - วางแผนกำหนดแนวทางการฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

มาตรการ	การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
7. เร่งพัฒนาและเก็บกักน้ำในแหล่งน้ำทุกประเภท ช่วงปลายฤดูฝน (ตลอดช่วงฤดูฝน)	- เร่งเก็บน้ำ/สูบน้ำส่วนเกินในช่วงปลายฤดูฝนไปเก็บในลำน้ำ และแหล่งน้ำทุกประเภทไว้ใช้ในฤดูแล้ง ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ - บริหารจัดการอ่างเก็บน้ำ/แหล่งน้ำตามเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) หรือเต็มศักยภาพเก็บกัก - พัฒนาแหล่งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินเพิ่มขึ้น ได้แก่ สระน้ำ หนองน้ำ บ่อน้ำตื้น บ่อบาดาล เป็นต้น เพื่อใช้เป็นน้ำต้นทุนในช่วงฤดูแล้งถัดไป - ดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์ในการสูบน้ำให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน - จัดทำเกณฑ์และระยะเวลาการเก็บกักน้ำ - หน่วยงานที่มีภารกิจในพื้นที่ สนับสนุนการดำเนินการในท้องถิ่นในลักษณะหน่วยงานพี่เลี้ยง ในการวางแผนพัฒนาบำรุงรักษา และอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำและทางน้ำ	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - กรมพัฒนาที่ดิน - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
8. สร้างการรับรู้ความเสี่ยงและสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายในการติดตามเฝ้าระวังรับมือภัยด้านน้ำ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)	- การให้องค์ความรู้ภาคประชาชน ในการติดตามเฝ้าระวัง แจ้งข้อมูลในพื้นที่ - สร้างเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ เพื่อแจ้งข้อมูลสถานการณ์ - สร้างช่องทางในการส่งข้อมูล/แจ้งสถานการณ์ - ชักซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านอุทกภัยในพื้นที่เสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ - ส่งเสริม/สร้างความเข้มแข็งบทบาทหน้าที่ขององค์กรผู้ใช้น้ำ - จัดทำช่องทางการรายงานสถานการณ์จากพื้นที่ - สร้างการรับรู้ และประชาสัมพันธ์ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นทิศทางเดียวกัน ในลักษณะ Single Command ในการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ช่วงฤดูฝน เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้และเข้าใจผ่านคณะกรรมการลุ่มน้ำ คณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด องค์กรผู้ใช้น้ำ เครือข่ายต่าง ๆ และประชาชน - จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลสถานการณ์น้ำ และดินโคลนถล่มในพื้นที่เสี่ยง - สร้างการรับรู้ที่เข้าใจง่าย เช่น รูปแบบภาษาถิ่น	- กระทรวงมหาดไทย - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมประชาสัมพันธ์ - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรธรณี - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร - คณะกรรมการลุ่มน้ำ - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการ	การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	- เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และชี้แจงข่าวเท็จ (Fake News) ในระดับส่วนกลางและพื้นที่ เพื่อให้ภาคประชาชนได้รับข้อมูลข้อเท็จจริง - จัดทำหลักสูตรสร้างการรับรู้ให้กับสื่อมวลชน - จัดทำยุทธศาสตร์ประชาสัมพันธ์การบริหารจัดการน้ำของประเทศ - จัดทำระบบการประเมินผลการประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือน	
9. ติดตามประเมินผล ปรับมาตรการให้สอดคล้อง กับ สถานการณ์ภัย (ตลอดช่วงฤดูฝน)	- กำหนดประเด็นตัวชี้วัดการดำเนินการ (กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์) - ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์น้ำร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาชน อย่างใกล้ชิด - ติดตามการดำเนินงานและสรุปผล เพื่อปรับ มาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย - พัฒนาระบบติดตามและรายงานผล - จัดทำระบบติดตามการให้ความช่วยเหลือ - จัดทำแผนสำรอง (Scenarios) ในการจัดการภัย	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - ทุกหน่วยงาน

หมายเหตุ ข้อมูล ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568

9. การประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงภัยพิบัติของจังหวัดอำนาจเจริญ

9.1 ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่โดยทั่วไปของจังหวัดอำนาจเจริญเป็นที่ลุ่ม มีเนินเขาเตี้ย ๆ ทอดยาวไปจรดจังหวัด อุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญตั้งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ยประมาณ 68 เมตร (227 ฟุต) สภาพดินโดยทั่วไป เป็นดินร่วนปนทรายและดินลูกรังบางส่วน มีลำน้ำสายใหญ่ไหลผ่าน ได้แก่ ลำเซบก และลำเซบาย

9.2 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดอำนาจเจริญ ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนเข้าปกคลุมประเทศไทยตั้งแต่ ประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งอยู่ในช่วงฤดูหนาวของประเทศไทย ทำให้จังหวัด อำนาจเจริญมีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและ มหาสมุทร เข้าปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน (ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงประมาณกลางเดือน ตุลาคม) ทำให้มีฝนตกชุกทั่วไป

9.3 ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดอำนาจเจริญ พิจารณาตามลักษณะของลมฟ้าอากาศของประเทศไทย สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูหนาว เริ่มต้นประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง โดยมีอากาศหนาวจัดในบางวันและเดือนที่มีอากาศหนาวมากที่สุดจะอยู่ในช่วงเดือนธันวาคมถึงมกราคม แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงปกคลุมประเทศไทยในช่วงดังกล่าวด้วย

ฤดูร้อน เริ่มต้นประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นที่มีอากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป โดยเฉพาะเดือนเมษายนจะเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวที่สุดของปี

ฤดูฝน เริ่มต้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเอาความชื้นจากทะเลและมหาสมุทรมาปกคลุมประเทศไทย ประกอบกับในช่วงดังกล่าวร่องความกดอากาศต่ำที่พาดอยู่บริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพาดผ่านบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ทำให้อากาศเริ่มชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยเฉพาะเดือนสิงหาคมเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกหนาแน่นมากที่สุดในรอบปี แต่อย่างไรก็ตามนอกจากปัจจัยดังกล่าวที่ให้มีฝนตกชุกแล้วยังขึ้นอยู่กับอิทธิพลของพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนตัวเข้าใกล้หรือเข้าสู่ประเทศไทยในช่วงดังกล่าวด้วย

9.4 อุณหภูมิ

จังหวัดอำนาจเจริญอากาศค่อนข้างร้อนอบอ้าวในช่วงฤดูร้อน และในช่วงฤดูหนาวจะมีอากาศค่อนข้างหนาวเย็น เดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปี ส่วนในช่วงฤดูหนาวจะมีอากาศหนาวที่สุดในเดือนธันวาคม ข้อมูลปี 2567 อุณหภูมิสูงสุดในช่วงเมษายน เฉลี่ย 39.3 องศาเซลเซียส เฉลี่ยสูงสุดตลอดปี 32.77 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดในช่วงเดือนธันวาคม เฉลี่ย 18.00 องศาเซลเซียส เฉลี่ยต่ำสุดตลอดปี 23.16 องศาเซลเซียส และข้อมูลเฉลี่ยปี 2563-2567 อุณหภูมิสูงสุด 33.81 องศาเซลเซียส ต่ำสุด 19.89 องศาเซลเซียส

9.5 ปริมาณฝน

เดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกมากที่สุดในรอบปี ข้อมูลปี 2567 เดือนกันยายนมีปริมาณฝนเฉลี่ย 364.83 มิลลิเมตร และมีฝนตก 23 วัน มีปริมาณฝนเฉลี่ยทั้งปี 1,293.90 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 93 วัน และข้อมูลเฉลี่ยปี 2563 - 2567 มีปริมาณฝนเฉลี่ย 1,391.71 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตกเฉลี่ย 106 วัน

9.6 พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนตัวผ่านหรือเข้าสู่จังหวัดอำนาจเจริญ มีแหล่งกำเนิดจากทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือด่านตะวันตก โดยเคลื่อนตัวผ่านประเทศเวียดนาม กัมพูชา และลาวก่อนจะเข้าสู่ประเทศไทย ทำให้พายุหมุนเขตร้อนอ่อนกำลังเป็นพายุดีเปรสชันและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายมากนัก แต่ยังคงทำให้เกิดฝนตกหนักถึงหนักมากจนก่อให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันได้ สำหรับช่วงเวลาที่พายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนตัวผ่านจังหวัดนี้ เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายนเป็นต้นไปจนถึงเดือนตุลาคม โดยเฉพาะเดือนตุลาคมเป็นช่วงที่พายุหมุนเขตร้อนมีโอกาสเคลื่อนเข้าสู่จังหวัดนี้ได้มากที่สุด

จากสถิติในคาบ 73 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 - 2567 พบว่า พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนตัวผ่านจังหวัดอำนาจเจริญมีทั้งหมด 11 ลูก โดยเคลื่อนเข้ามาขณะที่มีกำลังแรงเป็นพายุโซนร้อนในเดือนกันยายนจำนวน 1 ลูก (2563) และเคลื่อนเข้ามาที่มีกำลังแรงเป็นพายุดีเปรสชัน 10 ลูก โดยเคลื่อนเข้ามาในเดือน

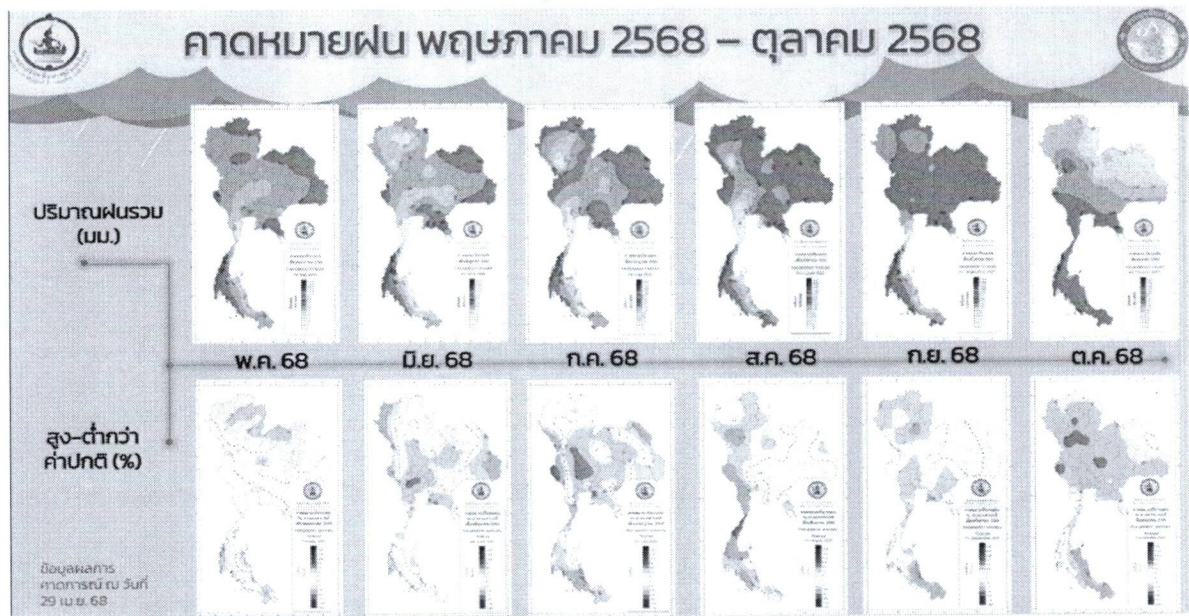
มิถุนายน 1 ลูก (2515) เดือนกรกฎาคม 1 ลูก (2521) เดือนกันยายน 3 ลูก (2522, 2525, 2559) และเดือน ตุลาคม 4 ลูก (2504, 2506, 2513, 2529)

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดอำนาจเจริญ

9.7 การคาดหมายลักษณะอากาศในช่วงฤดูฝน ปี 2568

การคาดการณ์ลักษณะอากาศในช่วงฤดูฝนปี 2568 จากกรมอุตุนิยมวิทยา ระบุว่า ประเทศไทยจะเข้าสู่ฤดูฝนวันที่ 15 พฤษภาคม 2568 โดยคาดว่าภาพรวมปริมาณฝนจะมากกว่าค่าเฉลี่ยเล็กน้อย ช่วงต้นฤดูถึงกลางเดือนกรกฎาคม ไทยตอนบนจะได้รับฝนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5-10 นอกจากนี้ อาจมีพายุ 1-2 ลูก เคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยในช่วงฤดูฝนนี้ โดยเฉพาะบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพที่ 4 การคาดหมายลักษณะอากาศในช่วงฤดูฝน ปี 2568

ช่วงต้นฤดูฝน (พฤษภาคม - กลางกรกฎาคม) ประเทศไทยตอนบนมีแนวโน้มได้รับฝนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย อาจเกิดฝนทิ้งช่วงในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางตอนบน พื้นที่นอกเขตชลประทานที่เคยประสบปัญหาภัยแล้ง ควรวางแผนการใช้น้ำอย่างรอบคอบ.

ช่วงกลางฤดูฝน (กลางกรกฎาคม - สิงหาคม) ปริมาณฝนใกล้เคียงค่าเฉลี่ยทั่วไป

ช่วงปลายฤดูฝน (สิงหาคม - ตุลาคม) ฝนตกชุกหนาแน่น และมีความเสี่ยงต่อพายุหมุนเขตร้อน มีโอกาสเกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่ง คาดว่าจะมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยประมาณ 1-2 ลูก.

ตารางที่ 12 การคาดหมายปริมาณฝน (มิลลิเมตร) ในฤดูฝน พ.ศ. 2568 เปรียบเทียบกับค่าปกติ

ภาค	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใกล้เคียงค่าปกติ 180-220	น้อยกว่าค่าปกติ 180-220	น้อยกว่าค่าปกติ 220-270	ใกล้เคียงค่าปกติ 260-300	ใกล้เคียงค่าปกติ 240-280	สูงกว่าค่าปกติ 90-130

หมายเหตุ - ค่าปกติ หมายถึงปริมาณฝนเฉลี่ยในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2537 - 2567)

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดอำนาจเจริญ

9.8 สภาพน้ำ ปี 2568

จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ทั้งหมด 1,975,780 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่การเกษตรทั้งจังหวัด จำนวน 1,348,515 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 68.25 ของพื้นที่ทั้งหมด เป็นพื้นที่เกษตรที่พัฒนาด้านชลประทานแล้ว จำนวน 314,332 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 24.18 ของพื้นที่การเกษตร โดยอยู่ในเขตชลประทาน จำนวน 51,820 ไร่ และถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแล จำนวน 262,512 ไร่

1) สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำและเขื่อน

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดกลางของจังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน ๔ อ่างเก็บน้ำ และ 1 เขื่อน (ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2568) ดังนี้

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน ๔ อ่างเก็บน้ำ 1 เขื่อน มีปริมาณน้ำทั้งหมด 14.676 ล้าน ลบ.ม. (ร้อยละ 29.36 ของความจุ) ปริมาณน้ำใช้การได้ 12.623 ล้านลบ.ม. (คิดเป็นร้อยละ 25.25) โดยมีรายละเอียดดังนี้

- อ่างเก็บน้ำพุทธอุทยาน ปริมาณน้ำในอ่างขณะนี้ 4.287 ล้าน ลบ.ม. หรือคิดเป็นร้อยละ 22.18 ของความจุอ่างเก็บน้ำ (19.325 ล้าน ลบ.ม.) ปริมาณน้ำใช้การได้ 3.396 ล้าน ลบ.ม.
- อ่างเก็บน้ำห้วยโพธิ์ ปริมาณน้ำในอ่างขณะนี้ 1.976 ล้าน ลบ.ม. หรือคิดเป็นร้อยละ 26.56 ของความจุอ่างเก็บน้ำ (7.438 ล้าน ลบ.ม.) ปริมาณน้ำใช้การได้ 1.432 ล้าน ลบ.ม.
- อ่างเก็บน้ำร่องน้ำซบ ปริมาณน้ำในอ่างขณะนี้ 0.203 ล้าน ลบ.ม. หรือคิดเป็นร้อยละ 47.65 ของความจุอ่างเก็บน้ำ (0.426 ล้าน ลบ.ม.) ปริมาณน้ำใช้การได้ 0.085 ล้าน ลบ.ม.
- อ่างเก็บน้ำห้วยสีโท ปริมาณน้ำในอ่างขณะนี้ 2.545 ล้าน ลบ.ม. หรือคิดเป็นร้อยละ 24.01 ของความจุอ่างเก็บน้ำ (10.600 ล้าน ลบ.ม.) ปริมาณน้ำใช้การได้ 2.145 ล้าน ลบ.ม.
- เขื่อนลำเซบาย ปริมาณน้ำหน้าฝายขณะนี้ 5.665 ล้าน ลบ.ม. หรือคิดเป็นร้อยละ 46.43 ของความจุเก็บกัก (12.200 ล้าน ลบ.ม.) ปริมาณน้ำใช้การได้ 5.565 ล้าน ลบ.ม.

2) สภาพน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ

- แม่น้ำโขง วัดที่สถานีขานูมาน ระดับน้ำ 1.00 เมตร ต่ำกว่าตลิ่ง 12.00 เมตร สถานการณ์อยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย แนวโน้มทรงตัว
- ลำเซบาย วัดที่เขื่อนลำเซบายอำนาจเจริญ ระดับน้ำหน้าเขื่อน +118.70 ม.รทก. ต่ำกว่าระดับพนัง 4.80 เมตร ระดับท้ายเขื่อน +114.07 ม.รทก. สถานการณ์อยู่ในเกณฑ์น้ำปกติ แนวโน้มทรงตัว
- ลำเซบก วัดที่อำเภอสิรินธร สะพานข้ามลำเซบก ระดับน้ำอยู่ที่ 1.02 เมตร ต่ำกว่าตลิ่ง 3.98 เมตร สถานการณ์อยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย แนวโน้มทรงตัว

ตารางที่ 13 จำนวนโครงการชลประทานอำนาจเจริญ ในเขตพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ

ที่	โครงการ	จำนวน (โครงการ)	ผลประโยชน์ที่ได้รับ			
			พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	ครัวเรือน
	จำนวน 5 โครงการ	395	149,482	163,200	93.900	45,080
1	โครงการชลประทานขนาดกลาง	6	48,521	3,299	49.989	2,037
2	โครงการชลประทานขนาดเล็ก	225	5,920	118,041	35.213	32,803
3	โครงการแก้มลิง	39	0	38,930	5.687	3,025
4	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า	72	83,781	600	0.000	5,070
5	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำพร้อมระบบ	53	11,260	2,330	3.011	2,145
	กระจายน้ำเพื่อการเกษตร					

ตารางที่ 14 อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน 4 อ่าง 1 เชื่อน

ชื่อโครงการ	ที่ตั้งโครงการ	ความจุ	ความจุเก็บ	พื้นที่รับประโยชน์		พื้นที่ ชลประทาน
		สูงสุด	กัก	พื้นที่ศักยภาพ ในฤดูฝน(ไร่)	พื้นที่ศักยภาพ ในฤดูแล้ง(ไร่)	
		(ล้าน ม. ³)	(ล้าน ม. ³)			
อ่างเก็บน้ำพุทธอุทยาน	บ.พุทธมงคล ต.บุง อ.เมือง	21.944	19.325	14,614	4,000	14,614
อ่างเก็บน้ำห้วยโพธิ์	บ.เจริญสามัคคี ต.บุง อ.เมือง	8.440	7.438	5,543	1,000	5,543
อ่างเก็บน้ำร่องน้ำซับ	ชุมชนแสนสวัสดิ์ ต.บุง อ.	0.460	0.426	420	100	420
อ่างเก็บน้ำห้วยสีโท	บ.ดงเจริญ ต.หนองมะแซว	14.000	10.600	8,914	2,000	8,914
เขื่อนลำเซบาย	บ.สร้างถ่อน้อย ต.สร้างถ่อน้อย	15.288	12.200	6,000	2,000	19,030
รวมทั้งสิ้น		60.132	49.989	35,491	9,100	48,521

ตารางที่ 15 แหล่งน้ำในเขตชลประทาน

อำเภอ	โครงการชลประทานขนาดเล็ก					โครงการป้องกันบรรเทาภัย จากน้ำ(แก้มลิง)				สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า				โครงการพัฒนาแหล่งน้ำพร้อมระบบ กระจายน้ำเพื่อการเกษตร				
	จำนวน โครงการ	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับ ประโยชน์ (ไร่)	ความจุ ล้าน (ลบ.ม.)	จำนวน ครัวเรือน	จำนวน โครงการ	ความจุ ล้าน (ลบ.ม.)	พื้นที่รับ ประโยชน์ (ไร่)	จำนวน ครัวเรือน	จำนวน สถานี	พื้นที่ ชป. (ไร่)	พื้นที่รับ ประโยชน์ (ไร่)	จำนวน ครัวเรือน	จำนวน โครงการ	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับ ประโยชน์ (ไร่)	ความจุ ล้าน (ลบ. ม.)	จำนวน ครัวเรือน
เมือง	54	3,130	44,000	10.8813	7,998	7	0.7784	5,020	380	22	25,999	300	1,808	15	3,199	550	0.5331	434
ขานุมาน	33	1,110	13,830	6.1190	3,240	1	0.0515	300	74	17	18,780	-	1,076	1	200	0	0.0224	15
ปทุมราชวงศา	43	720	16,380	4.8207	6,681	2	0.2270	950	123	6	8,162	300	431	10	2,346	250	1.0080	432
พนา	40	760	17,105	3.9936	4,697	6	0.5394	4,620	334	7	9,400	-	433	11	1,966	730	0.5419	719
เสนางคนิคม	23	200	13,660	2.9637	4,261	2	0.2350	950	102	5	4,300	-	177	6	1,274	250	0.2649	187
ห้วยตะพาน	11	-	3,906	3.6057	2,340	9	2.1204	17,670	1,255	12	13,250	-	921	3	702	250	0.2850	125
ลืออำนาจ	21	-	9,160	2.8292	3,586	9	1.7352	9,420	757	3	3,890	-	224	7	1,573	300	0.3557	233
รวม	225	5,920	118,041	35.2132	32,803	36	5.6869	38,930	3,025	72	83,781	600	5,070	53	11,260	2,330	3.0110	2,145

ตารางที่ 16 แหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน

อำเภอ	แหล่งน้ำในไร่นา ¹		ข้อมูลแหล่งน้ำธรรมชาติ ที่มี การจับสัตว์น้ำ ²		บ่อบาดาลเพื่อ การเกษตร ³	
	บ่อส่วนตัว ขนาด 1,260 ลบ.ม.				จำนวนบ่อ	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม./วัน)
	ปี 68	สะสม 50-68	เนื้อที่(ไร่)	แหล่งน้ำ(แห่ง)		
เมือง	116	6,116	11,457	143	967	41,061
ขานูมาน	11	1,015	4,186	39	121	5,495
ปทุมราชวงศา	23	1,715	1,825	91	425	18,901
พนา	57	2,075	3,522	54	211	8,243
เสนางคนิคม	77	2,222	884	41	252	10,950
ห้วยตะพาน	115	2,489	9,076	74	76	3,401
ลืออำนาจ	24	1,703	1,308	43	168	8,446
รวม	423	17,335	32,258	485	2,220	96,497

9.9 การวางแผนการเพาะปลูกฤดูกาลผลิต ปี 2568

1) **พื้นที่เพาะปลูกในเขตชลประทาน** แผนการเพาะปลูกพืชฤดูฝน จะดำเนินการตามมติ คณะกรรมการจัดการชลประทาน (JMC) ของแต่ละพื้นที่ และแนะนำให้ปลูกเมื่อกรมอุตุนิยมวิทยาประกาศเข้าสู่ฤดูฝน มีฝนตกสม่ำเสมอและมีปริมาณน้ำในพื้นที่เพียงพอ รวมทั้งสิ้น 48,521 ไร่ แยกเป็น

1.1) อ่างเก็บน้ำพุทธอุทยาน แผนการเพาะปลูก 14,614 ไร่ ได้แก่ ข้าวนาปี 14,326 ไร่ บ่อปลา 232 ไร่ ไม้ยืนต้น 17 ไร่ อ้อย 35 ไร่ และอื่นๆ 14 ไร่

1.2) อ่างเก็บน้ำห้วยโพธิ์ แผนการเพาะปลูก 5,543 ไร่ ได้แก่ ข้าวนาปี 5,214 ไร่ บ่อปลา 285 ไร่ ไม้ผล 5 ไร่ ไม้ยืนต้น 32 ไร่ และอื่นๆ 7 ไร่

1.3) อ่างเก็บน้ำร่องน้ำซับ แผนการเพาะปลูก 420 ไร่ ได้แก่ ข้าวนาปี 402 ไร่ บ่อปลา 16 ไร่ และอื่นๆ 2 ไร่

1.4) อ่างเก็บน้ำห้วยสีโท แผนการเพาะปลูก 8,914 ไร่ ได้แก่ ข้าวนาปี 8,457 ไร่ บ่อปลา 16 ไร่ ไม้ผล 23 ไร่ ไม้ยืนต้น 247 ไร่ อ้อย 52 ไร่ พืชไร่ 98 ไร่ และอื่นๆ 19 ไร่

1.5) เขื่อนลำเซบาย แผนการเพาะปลูก 19,030 ไร่ ได้แก่ ข้าวนาปี 18,918 ไร่ บ่อปลา 40 ไร่ ไม้ผล 33 ไร่ ไม้ยืนต้น 35 ไร่ พืชผัก 5 ไร่ และอื่นๆ 5 ไร่

2) **พื้นที่เพาะปลูกนอกเขตชลประทาน** จำนวน 1,314,698 ไร่ ประกอบด้วย

2.1) ข้าวนาปี จำนวน 1,043,210 ไร่

2.2) มันสำปะหลัง จำนวน 132,255 ไร่

2.3) ยางพารา จำนวน 92,430 ไร่

2.4) อ้อยโรงงาน จำนวน 39,117 ไร่

2.5) ปาล์มน้ำมัน จำนวน 7,686 ไร่

9.10 คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย ดินโคลนถล่ม และเสี่ยงภัยแล้ง ปี 2568

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติร่วมกับทุกภาคส่วน ประชุมสัมมนาถอดบทเรียนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูฝน ปี ๒๕๖๗ พร้อมคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย ดินโคลนถล่ม และเสี่ยงภัยแล้ง ปี 2568 ในพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ มีรายละเอียดดังนี้

1) พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย

การคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่คาดการณ์ว่าพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วมในพื้นที่ทำการเกษตรในช่วงปี 2568 พบว่า อยู่ในพื้นที่ 3 อำเภอ 7 ตำบล ดังนี้

1. อำเภอลืออำนาจ พื้นที่เกษตรที่มีโอกาสที่เกิดน้ำท่วมใน 3 ตำบล ประกอบด้วย ดงบัง เปือย และไร่ชี

2. อำเภอหัวตะพาน พื้นที่เกษตรที่มีโอกาสที่เกิดน้ำท่วมใน 3 ตำบล ประกอบด้วย คำพระ หัวตะพาน และสร้างถ่อน้อย

3. อำเภอพนา พื้นที่เกษตรที่มีโอกาสที่เกิดน้ำท่วมใน 1 ตำบล คือ จานลาน

2) พื้นที่เสี่ยงดินถล่ม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่และสถิติการเกิดดินถล่มในอดีต ประกอบกับโอกาสในการเกิดพายุฝนในพื้นที่ พบว่าจังหวัดอำนาจเจริญไม่มีพื้นที่ที่มีโอกาสในการเกิดดินถล่ม ปี 2568

อย่างไรก็ตาม จะต้องคอยเฝ้าระวังลักษณะอากาศ ปริมาณฝนสะสม และปริมาณน้ำฝน ใน 24 ชั่วโมง เป็นระยะๆ อย่างใกล้ชิด อย่างน้อยล่วงหน้า 3 วัน เพื่อการคาดหมายสถานการณ์ที่แม่นยำยิ่งขึ้น ซึ่งปริมาณน้ำฝนสะสมในพื้นที่เป็นตัวแปรที่สำคัญ

3) พื้นที่เสี่ยงเกิดภัยแล้ง

การคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงเกิดภัยแล้ง จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ที่คาดการณ์ว่าพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดภัยแล้งในพื้นที่ทำการเกษตรในช่วงปี 2568 พบว่า อยู่ในพื้นที่ 5 อำเภอ 24 ตำบล ดังนี้

1. อำเภอลืออำนาจ พื้นที่เกษตรที่มีโอกาสเกิดภัยแล้งใน 4 ตำบล ประกอบด้วย แมด โคกกลาง ดงมะยาง และอำนาจ
2. อำเภอพนา พื้นที่เกษตรที่มีโอกาสเกิดภัยแล้งใน 2 ตำบล ประกอบด้วย ไม้กลอนและพนา
3. อำเภอหัวตะพาน พื้นที่เกษตรที่มีโอกาสเกิดภัยแล้งใน 2 ตำบล ประกอบด้วย โพนเมืองและจิกตุ๋
4. อำเภอเมืองอำนาจเจริญ พื้นที่เกษตรที่มีโอกาสเกิดภัยแล้งใน 11 ตำบล ประกอบด้วย นามม เหล่าพรวน โนนโพธิ์ ไก่คำ นาจิก ดอนเมย น้ำปลิก ปลาข้าว นาแต่ คิมใหญ่ และโนนหนามแท่ง
5. อำเภอปทุมราชวงศา พื้นที่เกษตรที่มีโอกาสเกิดภัยแล้งใน 5 ตำบล ประกอบด้วย โนนงาม ห้วย ลือ นาน้ำ นาน้ำแพง

10. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในฤดูฝน ปี 2568

จังหวัดอำนาจเจริญ โดยศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ ได้จัดทำแผนการดำเนินการเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2568 เพื่อเป็นการเตรียมรับสถานการณ์ภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นในช่วงฤดูฝน ได้แก่ อุทกภัย ฝนทิ้งช่วง ศัตรูพืชระบาด และโรคระบาดสัตว์อย่างเป็นระบบ โดยสอดคล้องกับแนวทาง คือ 1) หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย 2) ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย 3) มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2568 และ 4) สถานการณ์ความเสี่ยงเกิดภัยพิบัติของจังหวัดอำนาจเจริญ ประกอบด้วย 4 แผนงาน คือ 1) การป้องกันและเตรียมความพร้อมเพื่อลดผลกระทบ 2) การเผชิญเหตุ 3) การหยุดยั้งความเสียหาย และ 4) การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม เพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติงานและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ดังนี้

10.1 แผนเตรียมความพร้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากปัญหาอุทกภัย

10.1.1 การป้องกันและเตรียมความพร้อมเพื่อลดผลกระทบ

1) การบริหารจัดการน้ำ

1.1) การติดตามสภาพอากาศ ปริมาณน้ำ วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง และวางแผนการบริหารจัดการน้ำ โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยใน 3 อำเภอ 7 ตำบล

- การคาดการณ์และการติดตามสภาวะทางอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด ประกอบด้วยสภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำฝน สภาพน้ำท่า สภาพน้ำในอ่างฯ สภาพน้ำท่วม และพายุจร เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำและการแก้ไขปัญหาต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

- การบริหารน้ำในอ่างเก็บน้ำ โดยใช้ Reservoir Operation Simulation และ Reservoir Operation Rule Curve โดยโครงการชลประทานอำนาจเจริญ ดำเนินการบริหารจัดการน้ำของอ่างเก็บน้ำขนาดกลางที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อกำหนดการเก็บกักน้ำและการระบายน้ำให้เป็นไปตามเกณฑ์การเก็บกักน้ำในอ่างฯ (Rule Curve) ที่กำหนดไว้ในแต่ละช่วงเวลา ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบจากสภาพน้ำหลากล้นอ่างฯ อย่างรุนแรงและเกิดภาวะน้ำท่วมด้านท้ายน้ำ ตลอดจนเร่งเก็บกักน้ำให้ได้มากที่สุดช่วงปลายฤดูฝนเพื่อเป็นน้ำต้นทุนสำหรับใช้ในช่วงฤดูแล้ง

- การใช้ระบบโทรมาตรเพื่อการพยากรณ์น้ำและเตือนภัย เป็นเครื่องมือในการติดตามสถานการณ์น้ำในแบบเวลาจริง ตลอดจนพยากรณ์สถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำที่อาจเกิดขึ้นได้เพื่อประโยชน์ในการเตือนภัยล่วงหน้า

- การเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม และการบริหารน้ำหลากที่ไม่สามารถควบคุมได้ จะกำหนดวิธีการในการติดตาม เฝ้าระวังและคาดการณ์สภาพน้ำที่จะเกิดขึ้น แจ้งเตือนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เตรียมการป้องกันและให้การช่วยเหลือ หรือส่งน้ำบางส่วนเข้าไปในระบบชลประทาน โดยไม่ให้เกิดปัญหาการเพาะปลูกพืชของเกษตรกร เพื่อลดระดับน้ำสูงสุดในลำน้ำ

- ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ (SWOC) และศูนย์เครือข่าย (SWOC 1-17) ทำหน้าที่ติดตามสถานการณ์น้ำอย่างใกล้ชิดและจัดทำรายงานรวมถึงการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบตามผังการติดต่อและประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ขณะนี้ได้เปิดให้บริการสายด่วนแก่ประชาชนทั่วไปเพื่อสอบถามข้อมูลเรื่องน้ำได้ที่เบอร์ 1460

- การบริหารข้อมูล น้ำฝน น้ำในอ่างฯ น้ำท่าและน้ำท่วม เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก ให้ทราบสถานการณ์ที่รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ โดยระบบสารสนเทศ การรับ-ส่งข้อมูลด้วยระบบ Internet และโทรสาร ตลอดจนการส่งข่าวสารผ่าน SMS ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบข้อมูลอย่างรวดเร็ว อีกทั้งทางกรมชลประทานยังมีเว็บไซต์รายงานสถานการณ์น้ำในช่องทางอื่นๆ ทาง Social Network อีกหลายช่องทางเพื่อติดตามสถานการณ์น้ำ

- การประสานงานกับสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ทำหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมติดตาม ข้อมูลสภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำในลุ่มน้ำและเขื่อนหรือที่กักเก็บน้ำ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และประเมินผลให้การดำเนินงานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำสอดคล้องและเป็นไปตามยุทธศาสตร์

1.2) การวางแผนการบริหารจัดการน้ำจังหวัดอำนาจเจริญ ในพื้นที่ลุ่มน้ำต่างๆ ทั้ง 2 ลุ่มน้ำหลัก 14 ลุ่มน้ำย่อย โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยใน 3 อำเภอ 7 ตำบล เพื่อกำหนดแนวทางเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงภัยลุ่มน้ำ และหาวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วมให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ลุ่มน้ำ

1.3) การวางแผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน ปี 2568 โดยวางแผนการใช้น้ำ โดยจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการใช้น้ำทุกกิจกรรมในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และเป็นธรรมโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และสนับสนุนน้ำชลประทานเสริมในช่วงต้นฤดูฝน และ/หรือ ช่วงที่เกิดฝนทิ้งช่วง ซึ่งมีการจัดลำดับความสำคัญ ในการจัดสรรน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและการประปา เพื่อการรักษาระบบนิเวศ เพื่อการอุตสาหกรรม และเพื่อเกษตรกรรม

1.4) การกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำและบำรุงรักษาพื้นที่รับน้ำในคลองชลประทาน อ่างเก็บน้ำ คลองส่งน้ำในพื้นที่ชลประทาน รวมทั้งเสริมกระสอบทรายและคันดิน เพื่อป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่ได้เตรียมการขุดลอกคลอง/อ่างเก็บน้ำ และกำจัดวัชพืช

1.5) การขุดบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน จำนวน 423 แห่ง ความจุรวม 532,980 ลบ.ม.

1.6) การพัฒนาแหล่งน้ำ โดยโครงการชลประทานอำนาจเจริญ ได้แก่
1) โครงการปรับปรุงงานชลประทาน (ปรับปรุงอาคารน้ำ คลองส่งน้ำ) 13 งาน 2) โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำและงานชลประทาน (กำจัดวัชพืช ขุดลอก ซ่อมแซม บำรุงรักษา) 42 งาน และ 3) โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน (อาคารบังคับน้ำ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า) 13 งาน

1.7) การปฏิบัติการฝนหลวง

- ช่วงเดือนพฤษภาคม - กันยายน เน้นปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำฝนให้พื้นที่เกษตรกรรม ในช่วงเริ่มฤดูเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจประจำปี เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง เนื่องจากฤดูฝนมาล่าช้ากว่าปกติ หรือฝนทิ้งช่วงระหว่างฤดูเพาะปลูก

- ช่วงเดือนสิงหาคม - ตุลาคม เป็นการปฏิบัติการฝนหลวงเพิ่มปริมาณน้ำเก็บกักให้กับเขื่อนต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อสำรองไว้เป็นน้ำต้นทุนในการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งที่จะมาถึงและเพื่อสาธารณประโยชน์ต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะปฏิบัติการไปจนถึงประมาณกลางเดือนตุลาคม

2) การผลิตทางการเกษตร

2.1) การปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ และด้านหนี้สินของสมาชิกสถาบันเกษตรกร

2.2) การแนะนำพื้นที่ในการลดความเสี่ยง โดยการจัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยใน 3 อำเภอ 7 ตำบล ตามข้อมูลที่สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติคาดการณ์

2.3) ตรวจสอบ ติดตาม เฝ้าระวัง จัดทำบัญชีฟาร์มสัตว์น้ำดูรายในพื้นที่เสี่ยง

2.4) การวางแผนการอพยพสัตว์ ได้จัดเตรียมสถานที่อพยพสัตว์ จำนวน 28 จุด

2.5) จัดทำบัญชีทรัพยากร บุคลากร เครื่องมือเครื่องจักรกล เพื่อใช้ในการเผชิญเหตุ เช่น เครื่องสูบน้ำ 14 เครื่อง รถบรรทุกน้ำ 1 คัน เสี่ยงสัตว์ จำนวน 48,000 กิโลกรัม ประกอบด้วย หนาแห้ง 40,000 กก. หนาสด 6,000 กก. และอาหารผสมครบส่วน (TMR) 2,000 กก. คลังเสี่ยงสัตว์ จำนวน 5 แห่ง (อ.เมือง 1 แห่ง, อ.หัวตะพาน 2 แห่ง, อ.ลืออำนาจ 1 แห่ง, อ.ชานุมาน 1 แห่ง) ยานพาหนะสำหรับย้ายสัตว์ 1 คัน และวัสดุเวชภัณฑ์ รวมทั้งจัดหน่วยสัตว์แพทย์เคลื่อนที่

2.6) การสร้างระบบภูมิคุ้มกันให้เกษตรกรประกอบด้วย โครงการประกันภัยข้าวนา และโครงการประกันภัยข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดย สนง. ธ.ก.ส. จังหวัดอำนาจเจริญ

3) การสร้างความเข้าใจ ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงอุทกภัย ใน 3 อำเภอ 7 ตำบล เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ได้รับทราบและเตรียมการป้องกัน พร้อมทั้งให้คำแนะนำทางวิชาการ

10.1.2 การเผชิญเหตุ

1) การบริหารจัดการน้ำ

1.1) ใช้พื้นที่ลุ่มต่ำเป็นพื้นที่รับน้ำหลาก

1.2) ใช้อาคารชลประทาน ระบบชลประทาน บริหารจัดการน้ำ

1.3) จัดจรรจนํ้า ในแม่น้ำ - ลำน้ำ

1.4) ติดตั้งเครื่องจักร - เครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ เพื่อเร่งระบายน้ำในพื้นที่ประสบภัย

1.5) เสริมประสิทธิภาพของอาคารชลประทานในบริเวณต่างๆ ที่พบว่า ยังไม่มีศักยภาพเพียงพอกับขนาดของสถานการณ์น้ำหลากที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

1.6) เร่งซ่อมแซมอาคารที่ชำรุดให้ใช้งานได้ และงานอื่นๆ

2) การผลิตทางการเกษตร

2.1) การเสริมคันกันน้ำ/คันคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำ งานปิดท่อดูดทำนบชั่วคราว

2.2) สนับสนุนเสบียงสัตว์ เวชภัณฑ์ เพื่อช่วยเหลือสัตว์ในพื้นที่ประสบภัย

2.3) อพยพหรือเคลื่อนย้าย ปศุสัตว์ สัตว์น้ำ ผลผลิตด้านการเกษตร สูที่ปลอดภัย

2.4) หากเกิดโรคระบาดสัตว์ ให้ดำเนินการตามมาตรการควบคุมโรค

2.5) การ ส่งกำลังบำรุงเข้าพื้นที่

3) การสร้างการรับรู้ จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัย เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกร รวมทั้งประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือเบื้องต้น

10.1.3 การหยุดยั้งความเสียหาย

1) การบริหารจัดการน้ำ

1.1) เร่งสำรวจพื้นที่การเกษตรที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม ภายหลังที่สภาพน้ำลดระดับลง เพื่อประเมินความเสียหายและกำหนดแนวทางช่วยเหลือ

1.2) เสริมกำลังเร่งระบายน้ำออกจากพื้นที่เกษตรลุ่มต่ำ และพื้นที่การเกษตรที่สำคัญ เพื่อให้พื้นที่ทางการเกษตรได้รับความเสียหายน้อยที่สุด

2) การผลิตทางการเกษตร

2.1) ตรวจ วินิจฉัย ป้องกัน และกำจัดโรคพืช สัตว์ ประมง เพื่อไม่ให้เกิดโรคระบาด ในพื้นที่ประสบอุทกภัย

2.2) สนับสนุนเวชภัณฑ์เพื่อป้องกันการระบาดของโรคที่เกิดจากน้ำ

2.3) บำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็นในพื้นที่เกษตรกรรม โดยใช้น้ำหมักชีวภาพ

พด. 6

3) การช่วยเหลือและเยียวยาเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562

10.1.4 การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม

1) การประเมินความเสียหายและการซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน

1.1) สำรวจความเสียหายของระบบชลประทาน เพื่อซ่อมแซมให้สามารถใช้งานได้ตามปกติโดยเร็ว

1.2) ประเมินศักยภาพของปริมาณน้ำต้นทุน เพื่อช่วยเหลือในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งเตรียมการสนับสนุนเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่และรถยนต์บรรทุกน้ำ

2) โครงสร้างพื้นฐานด้านการผลิตทางการเกษตร ได้แก่ การป้องกัน รักษา และกำจัดโรคระบาดที่เกิดจากน้ำและพืชผลเกษตร การฟื้นฟูพื้นที่ประกอบกิจกรรมด้านการเกษตร

3) เศรษฐกิจและสังคม คราวเรือนเกษตรกร ได้แก่ การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ที่เกิดจากภัยในแต่ละด้าน การวิเคราะห์ผลกระทบจากภัยพิบัติในเชิงเศรษฐกิจมหภาค (Macro – Economic Impact) และผลกระทบต่อมนุษย์และสังคม (Human/Social Impact) การประเมินความต้องการ/ความจำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย เพื่อการจัดลำดับความสำคัญในการฟื้นฟูในแต่ละภาคส่วนตามระยะเวลา 3 ช่วง คือ ระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว โดยระดมเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนให้กลับสู่สภาพเดิมโดยเร็ว และประชาสัมพันธ์ ติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง

10.2 แผนเตรียมความพร้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากปัญหาฝนทิ้งช่วง

10.2.1 ช่วงเวลาในการเฝ้าระวังภัย

ตารางที่ 17 ช่วงเวลาในการเฝ้าระวังภัยฝนทิ้งช่วง

ปี 2568				
พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.

10.2.2 มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามาฝนทิ้งช่วง

จังหวัดอำนาจเจริญได้ให้ความสำคัญในการเตรียมรับมือกับปัญหาฝนทิ้งช่วง โดยได้กำหนดมาตรการ แผนงาน/โครงการต่างๆ เพื่อช่วยบรรเทาและลดผลกระทบจากสถานการณ์ฝนทิ้งช่วง ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อพื้นที่การเกษตร ในพื้นที่ 5 อำเภอ 24 ตำบล โดยมีมาตรการสำคัญดังนี้

1) การปฏิบัติการฝนหลวง แผนปฏิบัติการฝนหลวงช่วงฝนทิ้งช่วง โดยกำหนด แผนปฏิบัติงานช่วงฤดูฝน เป็น 3 ระยะดังนี้ คือ

ระยะที่ 1 ช่วงเดือน พ.ค. – มิ.ย. 68 ซึ่งเป็นช่วงฤดูฝน เป็นการปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำ หรือเพิ่มความชุ่มชื้นในพื้นที่การเกษตร หรือพื้นที่ที่ประสบภัยแล้ง

ระยะที่ 2 ช่วงกลางเดือน มิ.ย. – ก.ค. 68 ปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อบรรเทา ปัญหาสภาวะฝนทิ้งช่วง

ระยะที่ 3 ช่วงกลางเดือน ส.ค. – ก.ย. 68 ปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อเติมน้ำในเขื่อน เป็นน้ำต้นทุนในการบริหารจัดการน้ำในปีต่อไป

2) การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาจากภัยแล้ง โดยเฉพาะในพื้นที่นอกเขตชลประทาน ได้แก่ โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน พื้นฟูแหล่งน้ำชลประทาน เตรียมความพร้อมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ รถบรรทุกน้ำ เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อช่วยบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อทำการเกษตร และให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัย

สำหรับแนวทางการดำเนินงาน แบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย การป้องกันและการเตรียมความพร้อมลดผลกระทบ การเผชิญเหตุ การหยุดยั้งความเสียหาย และฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม ดังนี้

ตารางที่ 18 แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามาฝนทิ้งช่วง

ก่อนเกิดภัย : การป้องกันและเตรียมความพร้อมลดผลกระทบ			
ภารกิจ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย	หน่วยงานรับผิดชอบ
1. การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาจากอุทกภัย	1.1 ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ	6 แห่ง	โครงการชลประทานอำนาจเจริญ สถานีพัฒนาที่ดินอำนาจเจริญ
	1.2 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ	7 แห่ง	
	1.3 โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานจัดสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก 1,260 ลบ.ม. เพื่อให้เกษตรกรกักเก็บน้ำไว้ใช้เพื่อการเกษตรในช่วงฝนทิ้งช่วงและฤดูแล้ง	423 บ่อ ความจุรวม 532,980 ลบ.ม.	
2. การขุดลอกกำจัดวัชพืช / ซ่อมแซม	2.1 ขุดลอกอ่างเก็บน้ำ	6 แห่ง	โครงการชลประทานอำนาจเจริญ
	2.2 ขุดลอกตะกอนคลอง	5 แห่ง	
	2.3 กำจัดวัชพืช อ่างเก็บน้ำ	4 แห่ง	
	2.4 ซ่อมแซมคลองส่งน้ำ	10 แห่ง	

	2.5 ซ่อมแซมเครื่องกว้านบานระบาย 2.6 ซ่อมแซมทำนบกิน 2.7 ซ่อมแซมระบบส่งน้ำ/ฝาย/อาคารชลประทาน 2.8 ปรับปรุงงานชลประทาน	3 แห่ง 4 แห่ง 8 แห่ง 13 แห่ง	
3. การเฝ้าระวัง และ แจ้งเตือนภัย	3.1 เฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์จากหน่วยงานต่างๆ ประเมิน สถานการณ์ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกษตรกร และประชาชนทั่วไปทราบผ่านสื่อ ต่างๆ	7 อำเภอ 56 ตำบล 607 หมู่บ้าน	ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด อำนาจเจริญ
	3.2 คาดการณ์และการติดตามสภาวะทางอุตุ-อุทกวิทยาอย่าง ใกล้ชิด เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และแจ้งเตือนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเกษตรกรทราบ เพื่อ เตรียมการป้องกันและให้การช่วยเหลือ	7 อำเภอ 56 ตำบล 607 หมู่บ้าน	โครงการ ชลประทาน อำนาจเจริญ
	3.3 คาดการณ์ เฝ้าระวังเตือนภัยพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย/ฝนทิ้งช่วง โดยคาดการณ์ทุกๆ สัปดาห์ และเตือนภัยล่วงหน้า 1 สัปดาห์	1 จังหวัด	สถานีพัฒนาที่ดิน อำนาจเจริญ
4. การจัดทำข้อมูล พื้นที่เสี่ยงภัย	4.1 โครงการจัดทำแผนเตือนภัยฝนทิ้งช่วงในพื้นที่ทำการเกษตร ก่อนฤดูการเพาะปลูก	1 ฉบับ	สถานีพัฒนาที่ดิน อำนาจเจริญ
5. การจัดทำข้อมูล ทะเบียนเกษตรกร	5.1 จัดทำข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ให้เป็น ปัจจุบัน	4 ระบบ	กสก. กปม. กปศ. กยท.
6. การจัดทำ แผนปฏิบัติการ ระดับจังหวัด	6.1 จัดทำแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด ในช่วงฤดูฝน	1 แผน	ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด อำนาจเจริญ
7. การจัดทำ แผนปฏิบัติการฝน หลวง	7.1 จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงตามศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวง ประจำภาค 7.2 จัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงในช่วงฤดูฝน - แผนเพิ่มปริมาณน้ำ (พ.ค.-มิ.ย.) - แผนบรรเทาฝนทิ้งช่วง (มิ.ย.-ก.ค.) - แผนเติมน้ำต้นทุนให้กับอ่างเก็บน้ำ	1 หน่วย ปฏิบัติการ พื้นที่ 6 จังหวัด (อุบลราชธานี, อำนาจเจริญ, ร้อยเอ็ด,ศรีสะเกษ ยโสธรและ สุรินทร์)	ผล.
8. การสำรองเสบียง อาหารสัตว์ เวชภัณฑ์	8.1 สำรองเสบียงอาหารสัตว์ไว้ ประกอบด้วย - หญ้าแห้ง - หญ้าสด - อาหาร TMR 8.2 สำรองวัคซีน/เวชภัณฑ์ยาต่างๆ 8.3 คลังเสบียงอาหารสัตว์ 8.4 สำรองเมล็ดพันธุ์/ท่อนพันธุ์ - ถั่วเขียว - ถั่วลิสง - มันสำปะหลัง - อ้อยคั้นน้ำ - อ้อยโรงงาน - เติตรองแสงสิรินรัมย์	48,000 กก. 40,000 กก. 6,000 กก. 2,000 กก. 200 ชุด 5 แห่ง 1 ตัน 2 ตัน 16,000 ท่อน 4,000 ลำ 19,200 ลำ 1,500 ก้อน	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาอาหารสัตว์ อำนาจเจริญ สนง.ปศุสัตว์ จังหวัด อำนาจเจริญ ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร อำนาจเจริญ
9. การประชาสัมพันธ์ ให้คำแนะนำทาง วิชาการ	9.1 หน่วยงานในพื้นที่ดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร สถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้คำแนะนำในการปฏิบัติ ด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง	7 อำเภอ 56 ตำบล 607 หมู่บ้าน	กจ. ศวช. ศวพ. ปศ. ปม. กยท.

10. การเตรียมความพร้อมยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ	10.1 จัดเตรียมอากาศยาน และจัดหาวัสดุปัจจัยสำหรับการปฏิบัติการฝนหลวง เครื่องบินกองทัพอากาศ ชนิด BT- 67	1 เครื่อง	ผล.
	10.2 จัดเตรียมเครื่องจักร เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ - เครื่องสูบน้ำ (ขป.) - รถบรรทุกน้ำ (ขป.) - รถตักหน้าขุดหลัง (ขป.) - รถบรรทุกติดเครน (ขป.) - รถแทรกเตอร์ (ขป.) - รถบด (ขป.) - รถบรรทุกเทท้าย (ขป.) - รถบรรทุก (ขป.)	14 เครื่อง 1 คัน 1 คัน 1 คัน 2 คัน 1 คัน 3 คัน 3 คัน	โครงการ ชลประทาน อำนาจเจริญ
11. การสร้างระบบภูมิคุ้มกันเกษตรกร	11.1 โครงการประกันภัยข้าวนา	NA ไร่	ธ.ก.ส.
	11.2 โครงการประกันภัยข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	NA ไร่	ธ.ก.ส.
ขณะเกิดภัย : การเผชิญเหตุและการหยุดยั้งความเสียหาย			
1. การแจ้งเตือนภัยและประชาสัมพันธ์	1.1 ติดตาม ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร สถานการณ์ภัยพิบัติ และแจ้งเตือนภัย ให้เกษตรกรทราบผ่านสื่อต่างๆ	7 อำเภอ 56 ตำบล 607 หมู่บ้าน	ศูนย์ติดตามฯ จังหวัดอำนาจเจริญ โครงการชลประทาน อำนาจเจริญ
2. การปฏิบัติการฝนหลวง	2.1 ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงในเขตพื้นที่รับผิดชอบทำการบินปฏิบัติการฝนหลวงตามแผนและตามที่ได้รับคำร้องขอ ศูนย์ฯภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (หน่วยฯ ขอนแก่นและหน่วยฯ นครราชสีมา) หน่วยปฏิบัติการฝนหลวงอุบลราชธานี คุมพื้นที่ 5 จังหวัด (อุบลราชธานี,อำนาจเจริญ,ร้อยเอ็ด,ศรีสะเกษ และยโสธร)	7 อำเภอ 56 ตำบล 607 หมู่บ้าน	ศูนย์ปฏิบัติการฝน หลวงภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ขอนแก่น
3. การบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง/ฝนทิ้งช่วง	3.1 ปรับแผนการจัดสรรน้ำ รวมถึงจัดรอบเวรการใช้น้ำ เพื่อลดผลกระทบปัญหาฝนทิ้งช่วง ได้ทำการจัดเตรียมแผน ปีงบประมาณ พ.ศ.2568 จำนวน 10 แผนงาน/โครงการ สามารถป้องกันภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ในพื้นที่ดำเนินการได้รวมไม่น้อยกว่า 4,000 ไร่ คราวเรือนได้รับประโยชน์ไม่น้อยกว่า 230 ครัวเรือน	พื้นที่ ประสบภัย	โครงการ ชลประทาน อำนาจเจริญ
4. การจัดชุดเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัยเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกร	4.1 จัดเจ้าหน้าที่ติดตามสถานการณ์ ออกเยี่ยมให้คำแนะนำในการดูแล และรักษาสภาพพืชที่ประสบภัยฝนทิ้งช่วงให้ยั่งยืนต้นอยู่ได้ โดยไม่ตาย/เสียหายมากนัก รวมทั้งประเมินผลกระทบเบื้องต้น	พื้นที่ ประสบภัย	สำนักงานเกษตร จังหวัดอำนาจเจริญ/ ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว อำนาจเจริญ
	4.2 หน่วยเฉพาะกิจดูแลให้คำแนะนำด้านสุขภาพสัตว์ และรักษาสัตว์ป่วยหรือสัตว์ที่บาดเจ็บจากการเคลื่อนย้าย	พื้นที่ ประสบภัย	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดอำนาจเจริญ
	4.3 จัดเจ้าหน้าที่ไว้ประจำศูนย์/สำนักงานประมงจังหวัดเพื่อติดตามสถานการณ์ และเฝ้าระวัง ให้คำแนะนำเกี่ยวกับโรคของสัตว์น้ำ ตลอดจนสนับสนุนอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อขนย้ายหรือจับสัตว์น้ำออกจากแหล่งเพาะเลี้ยง เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัย	พื้นที่ ประสบภัย	สำนักงานประมง จังหวัด อำนาจเจริญ
5.สนับสนุนเครื่องจักรเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ	5.1 ให้การสนับสนุนเครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำเพื่อช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย	พื้นที่ ประสบภัย	โครงการ ชลประทาน อำนาจเจริญ
6. สนับสนุนเสบียงสัตว์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัย	6.1 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ประสานกับศูนย์/สถานีในพื้นที่ใกล้เคียงในการขนย้ายและสนับสนุนเสบียงสัตว์ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย	พื้นที่ ประสบภัย	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัด อำนาจเจริญ

หลังเกิดภัย : พื้นฟูให้ดีกว่าเดิม			
1. การสำรวจและประเมินความเสียหายของเกษตรกรผู้ประสบภัย	1.1 เมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะที่สามารถประเมินความเสียหายได้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสำรวจและประเมินความเสียหายของเกษตรกรผู้ประสบภัย	ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ สามารถเข้าประเมินพื้นที่ได้	กจ.ปศ.ปม. สก. กยท.
2. การให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเป็นเงิน	2.1 การให้ความช่วยเหลือโดยใช้เงินทอรองราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ 2.2 การให้ความช่วยเหลือโดยใช้เงินงบกลาง 2.3 ผู้ประกันภัย(บริษัทประกันภัยที่เข้าร่วมโครงการ)จ่ายสินไหมทดแทนตามพื้นที่ที่ได้รับ ความเสียหายจริงแต่ไม่เกินพื้นที่เอาประกัน	ภายใน 3 เดือนนับแต่วันที่เกิดภัย	สป.กษ. กส.ก. กปศ. กปม. ธ.ก.ส.

10.3 แผนเตรียมความพร้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากปัญหาศัตรูพืชระบาด

10.3.1 ปฏิทินการระบาดของศัตรูพืช

ตารางที่ 19 ปฏิทินการระบาดของศัตรูพืช

ช่วงระยะเวลาการเฝ้าระวังภัย/วงจรการเกิดภัย	ปี 2568				
	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ข้าว (นาปี, นาปรัง) เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	←→		←→		
มันสำปะหลัง (เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง)	←→			→	
อ้อย (หนอนกอ)	←→			→	

10.3.2 มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาศัตรูพืชระบาด

ตารางที่ 20 มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาศัตรูพืชระบาด

ก่อนเกิดภัย : การป้องกันและเตรียมความพร้อมลดผลกระทบ			
ภารกิจ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย	หน่วยงานรับผิดชอบ
1. การเฝ้าระวัง และเตือนภัยการระบาดของศัตรูพืช	1.1 สำรวจติดตามสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชอย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มีแปลงพยายกรณ์เพื่อเตือนการระบาดทุกอำเภออำเภอละ 2 จุด (ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) 7 แห่ง และศูนย์เครือข่าย 7 ศูนย์)	14 ศูนย์ 14 แปลง	กจ. สมช.
2. สร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและชุมชนในการจัดการศัตรูพืช	2.1 โครงการลดความเสี่ยงเกษตรกรจากการระบาดของศัตรูพืช - พัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) กิจกรรม จัดกระบวนการเรียนรู้ อบรมผลิตขยายชีวภัณฑ์และศัตรูธรรมชาติ สนับสนุนวัสดุ ผลิตขยายชีวภัณฑ์ และจัดทำแปลงต้นแบบควบคุมศัตรูพืช	28 ศูนย์	กจ.
3. การเตรียมความพร้อมด้านปัจจัยในการป้องกันศัตรูพืช	3.1 การผลิตและขยายศัตรูพืชธรรมชาติ เช่น ไล่เดือนฝอย บีที บีเอส	100 ชุด	ศวพ.
4. การประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำทางวิชาการ	4.1 เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ดำเนินการประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดความรู้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้องตามหลักวิชาการให้เกษตรกร 4.2 สำรวจเฝ้าระวังการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง 4.3 สำรวจเฝ้าระวังการระบาดของหนอนกระทุ้งข้าวโพดลายจุด	7 อำเภอ 56 ตำบล 607 หมู่บ้าน	กจ.ศวพ. สมช.

ช่วงระยะเวลาการเฝ้าระวังภัย/ วงจรการเกิดภัย	ปี 2568											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
4. โรคไข้หวัดนก												
- ช่วงระยะเวลาเฝ้าระวังโรค	←											→
- กิจกรรมปรับระบบการ ป้องกันโรคในไก่พื้นเมือง	←											→
- โครงการรณรงค์ทำความ สะอาดและทำลายเชื้อโรคไข้หวัด นกในพื้นที่เสี่ยง	↔			↔			↔			↔		
- โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัด นกเชิงรุกแบบบูรณาการของ ประเทศไทย	↔						↔					
- โครงการซ่อมแผนการ ปฏิบัติงานและมาตรการเตรียม ความพร้อมการเฝ้าระวังและ ควบคุมโรคไข้หวัดนก	←		→									↔
- การควบคุมและตรวจสอบการ เคลื่อนย้ายสัตว์และซากสัตว์ปีก	←											→
- โครงการรณรงค์ทำวัคซีน ป้องกันโรคในไก่พื้นเมือง		↔			↔			↔			↔	
โรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร												
- ช่วงระยะเวลาเฝ้าระวังโรค	←											→
- ควบคุมการเคลื่อนย้ายสุกรและ ซากสุกร	←											→
โรคลัมปี สกิน ในโค-กระบือ												
- ช่วงระยะเวลาเฝ้าระวังโรค	←											→
- ควบคุมการเคลื่อนย้ายโคและ ซากโค-กระบือ	←											→
โรคแอนแทรกซ์ ในโค-กระบือ แพะ แกะ สุกร												
- ช่วงระยะเวลาเฝ้าระวังโรค	←											→
- ควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์	←											→

10.4.2 มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคระบาดสัตว์

ก่อนเกิดภัย : การป้องกันและเตรียมความพร้อมลดผลกระทบ			
ภารกิจ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย	หน่วยงาน รับผิดชอบ
1. การเฝ้าระวัง และเตือน ภัยการระบาดของโรค ระบาดสัตว์	1.1 สำรวจติดตามสถานการณ์การระบาดของโรคสัตว์อย่างเป็นระบบ โดยจัดศูนย์ปฏิบัติการเฝ้าระวังและควบคุมโรคระบาดสัตว์เพื่อ การเฝ้าระวัง	1 ศูนย์	ปศ.
2. สร้างความเข้มแข็งของ เกษตรกรและชุมชนในการ จัดการโรคระบาดสัตว์	2.1 ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ให้เป็นปัจจุบัน 2.2 ให้คำแนะนำเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ เรื่อง เฝ้าระวังและควบคุม โรคระบาดสัตว์เพื่อการเฝ้าระวัง	7 อำเภอ 56 ตำบล 607 หมู่บ้าน	ปศ.

3. การเตรียมความพร้อมด้านปัจจัยในการป้องกันโรคระบาดสัตว์	3.1 การสนับสนุนด้านเวชภัณฑ์ กำลังคน อย่างเพียงพอ มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ		ปศ.
4. การสร้างระบบภูมิคุ้มกันให้เกษตรกร	4.1 โครงการประกันภัยโคเนื้อ / โคนม		ธ.ก.ส.
5. การประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำทางวิชาการ	5.1 เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ดำเนินการประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดความรู้ในการป้องกันกำจัดโรคระบาดสัตว์ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการให้เกษตรกร 5.2 สำรวจเฝ้าระวังการระบาดของโรคระบาดสัตว์	7 อำเภอ 56 ตำบล 607 หมู่บ้าน	ปศ.
ขณะเกิดภัย : การเผชิญเหตุและการหยุดยั้งความเสียหาย			
1. การแจ้งเตือนภัยและประชาสัมพันธ์	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามประเมินสถานการณ์การระบาด และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึงในพื้นที่ระบาดและพื้นที่ใกล้เคียงผ่านสื่อต่างๆ ตลอดจนประชาสัมพันธ์และแนะนำวิธีการควบคุมที่ถูกต้องเหมาะสมให้เกษตรกร	พื้นที่ประสบภัย	ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
2. การป้องกันและควบคุมโรคระบาด	2.1 การป้องกันและควบคุมการระบาดของสัตว์ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.2558 1) เมื่อเกิดโรคระบาดต้องมีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์สำหรับสัตว์หรือซากสัตว์ชนิดนั้น และห้ามทำลายเครื่องหมายสัตว์ 2) แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายในเวลา 12 ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ทราบว่ามีสัตว์ป่วย ห้ามมิให้เจ้าของสัตว์หรือบุคคลอื่นใดเคลื่อนย้ายสัตว์ป่วยก่อนได้รับอนุญาต	พื้นที่ประสบภัย	ปศ.
	2.2 หน่วยเคลื่อนที่เร็ว (Mobile Unit) ลงปฏิบัติงานในพื้นที่เพื่อแก้ปัญหาเบื้องต้น	พื้นที่ประสบภัย	ปศ.
หลังเกิดภัย : การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม (Recovery)			
1. การสำรวจและประเมินความเสียหายของเกษตรกรผู้ประสบภัย	1.1 ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสำรวจและประเมินความเสียหายของเกษตรกรผู้ประสบภัย	ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ สามารถเข้าประเมินพื้นที่ได้	ปศ.
2. การให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเป็นเงิน	2.1 การให้ความช่วยเหลือโดยใช้เงินตรงราชการ ตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ 2.2 การให้ความช่วยเหลือโดยใช้เงินงบกลาง 2.3 ผู้ประกันภัย(บริษัทประกันภัยที่เข้าร่วมโครงการ)จ่ายสินไหมทดแทนตามพื้นที่ที่ได้รับความเสียหายจริงแต่ไม่เกินพื้นที่เอาประกัน	ภายใน 3 เดือน นับแต่วันที่เกิดภัย	กปศ. ธ.ก.ส.

10.4.3 จุดที่ตั้งศูนย์อพยพสัตว์เลี้ยงจังหวัดอำนาจเจริญ

อำเภอ	จุดที่ตั้งศูนย์อพยพสัตว์เลี้ยง	หมายเหตุ
เมืองอำนาจเจริญ	จุดที่ 1 สำนักสงฆ์บ้านโนนสมบูรณ์ หมู่ 6 ตำบลนาหมอม้า จุดที่ 2 พื้นที่บริเวณคลังเสบียงสัตว์ หมู่ 9 ตำบลกุดปลาตุก จุดที่ 3 พื้นที่เทศบาลตำบลนาวัง หมู่ 3 ตำบลนาวัง จุดที่ 4 เทศบาลตำบลน้ำปลีก หมู่ 8 ตำบลน้ำปลีก	
ชานุมาน	จุดที่ 1 พื้นที่ว่างเปล่า หมู่ 14 ตำบลชานุมาน จุดที่ 2 อบต.โคกสาร หมู่ 1 ตำบลโคกสาร จุดที่ 3 เทศบาลตำบลโคกก่ง หมู่ 1 ตำบลโคกก่ง จุดที่ 4 พื้นที่ว่างเปล่า หมู่ 2 ตำบลคำเขื่อนแก้ว จุดที่ 5 พื้นที่ว่างบริเวณอบต.ปากอ หมู่ 8 ตำบลปากอ จุดที่ 6 ลานบ้านบึงสมบัติ หมู่ 10 ตำบลโคกก่ง	
ปทุมราชวงศา	จุดที่ 1 โรงเรียนลือวิทยาคม หมู่ 8 ตำบลลือ จุดที่ 2 สนามกีฬาากลางบ้านน้อยนาดี หมู่ 13 ตำบลห้วย จุดที่ 3 แก่งหินสับ หมู่ 9 ตำบลนาหว้า จุดที่ 4 ถ้ำกบ หมู่ 1 ตำบลนาป่าแขง จุดที่ 5 ป่าดงใหญ่ หมู่ 2 ตำบลหนองข่า จุดที่ 6 ป่าชุมชน หมู่ 9 ตำบลคำโพน จุดที่ 7 อบต.โนนงาม หมู่ 7 ตำบลโนนงาม	
พนา	จุดที่ 1 พื้นที่ราชพัสดุข้างที่ว่าการอำเภอพนา หมู่ 1 ตำบลพระเหลา	
เสนางคนิคม	จุดที่ 1 ที่สาธารณะของหมู่บ้าน หมู่ 5 ตำบลนาเวียง จุดที่ 2 ศาลาประชาคม หมู่ 6 ตำบลนาเวียง จุดที่ 3 โคนน้ำเกลี้ยง หมู่ 7 ตำบลนาเวียง จุดที่ 4 ป่าชุมชน หมู่ 1 ตำบลหนองไฮ จุดที่ 5 ป่าชุมชน หมู่ 4 ตำบลหนองไฮ จุดที่ 6 ดอนปู่ตา หมู่ 1 ตำบลโพนทอง จุดที่ 7 สนามกีฬา หมู่ 2 ตำบลโพนทอง	
ห้วยตะพาน	จุดที่ 1 ลานหลังวัดพระศรีเจริญ หมู่ 1 บ้านห้วยตะพาน ตำบลห้วยตะพาน	
ลืออำนาจ	จุดที่ 1 โรงเรียนบ้านเหล่าเลิง หมู่ 2 ตำบลไร่ชี จุดที่ 2 โรงเรียนบ้านบ้านนาอุดม หมู่ 7 ตำบลไร่ชี	
รวม	28 จุด	

11. ข้อมูลประสานงานศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ

โครงสร้างศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ โดยมีผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้อำนวยการศูนย์ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นเลขานุการศูนย์

สถานที่ตั้งศูนย์การช่วยเหลือฯ	ชื่อผู้ประสานงาน	ติดต่อศูนย์การช่วยเหลือฯ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอำนาจเจริญ ศาลากลางจังหวัดอำนาจเจริญ ชั้น 3 ถนนชยางกูร อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000	ชื่อ : นางปาริณา สอนอาจ ตำแหน่ง : เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ มือถือ : 095-757 1193 นายธวัชชัย นาราชภูรี ตำแหน่ง : นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ มือถือ : 084-301 7764	โทรศัพท์ 045-532091 โทรสาร 045-532092 E-mail: paco_acr@opsmoac.go.th
สำนักงานประมงจังหวัดอำนาจเจริญ 143 หมู่ 5 ตำบลโนนโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000	ชื่อ : นางทิพย์สุดา ต่างประโคน ตำแหน่ง : ประมงจังหวัดอำนาจเจริญ มือถือ : 098-932 6649 ชื่อ นายสันติ สีสด ตำแหน่ง : หัวหน้ากลุ่มบริหารจัดการด้านประมง มือถือ : 084-302 9188	โทรศัพท์ 045-452027 โทรสาร 045-452027 E-mail: fpo-amnat@dof.in.th
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญถนน ชยางกูร ตำบลโนนหนามแท่ง อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000	ชื่อ : นายสัตวแพทย์อภิชาติ ภาะวัง ตำแหน่ง : ปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ มือถือ : 085-660 9829 ชื่อ นางพิสุทธิณี ครองรักษ์ ตำแหน่ง : เจ้าพนักงานสัตวบาลปฏิบัติงาน มือถือ : 080-961 5356	โทรศัพท์ 045-541204 โทรสาร 045-541204 E-mail: pvlo_ano@dld.go.th
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์อำนาจเจริญ ศาลากลางจังหวัดอำนาจเจริญ ชั้น 3 ถนนชยางกูร อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000	ชื่อ : นางสาวนพพร พรหมบุตร ตำแหน่ง : หนสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์อำนาจเจริญ มือถือ : 089-280 1124 ชื่อ นายสมศักดิ์ เถาว์รินทร์ ตำแหน่ง : นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ พิเศษ มือถือ : 086-879 6096	โทรศัพท์ 045-523045 โทรสาร 045-523046 E-mail: cadunc@cad.go.th
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ ศาลากลางจังหวัดอำนาจเจริญ ชั้น 3 ถนนชยางกูร อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000	ชื่อ : นายสุริยัน ทองธรรมชาติ ตำแหน่ง : สหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ มือถือ : 065-989 2384 ชื่อ นางสาววิระญา สุทธิวงศ์ ตำแหน่ง : นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ มือถือ : 091-061 4709	โทรศัพท์ 045-523099 โทรสาร 045-523099 E-mail: cpd_amnatcharoen@cpd.go.th

สถานที่ตั้งศูนย์การช่วยเหลือฯ	ชื่อผู้ประสานงาน	ติดต่อศูนย์การช่วยเหลือฯ
สถานีพัฒนาที่ดินอำนาจเจริญ 8 หมู่ 4 ถนนขยางกูร ตำบลบุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000	ชื่อ : นางสาวนตนา คุณพันธ์ ตำแหน่ง : ผอ.สถานีพัฒนาที่ดินอำนาจเจริญ มือถือ : 092-145 9556 ชื่อ นายชววิทย์ พึ่งพรหม ตำแหน่ง : นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ มือถือ : 098-129 5254	โทรศัพท์ 045-452885 โทรสาร 045-452887 E-mail: anc01@ladd.go.th
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอำนาจเจริญ ศูนย์ราชการแห่งที่ 2 ตำบลไค้คำ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000	ชื่อ : นายทินกร เพ็ญเขียว ตำแหน่ง : ปฏิรูปที่ดินจังหวัดอำนาจเจริญ มือถือ : 080-080 9986 ชื่อ: นางพะยอม บุญทศ ตำแหน่ง : นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ มือถือ : 081-768 7822	โทรศัพท์ 045-523518 โทรสาร 045-523518 E-mail: amnatcharoen@alro.go.th
สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ 116 หมู่ 4 ถนนขยางกูร ตำบลบุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000	ชื่อ : นายไพศาล แก้วบุตรดี ตำแหน่ง : เกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ มือถือ : 082-380 3855 ชื่อ นายอรรถพล ดีเพ็ญ ตำแหน่ง : นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ มือถือ : 089-926 5047	โทรศัพท์ 045-511114 โทรสาร 045-511114 E-mail: amnatcharoen@doae.go.th
โครงการชลประทานอำนาจเจริญ 60 หมู่ 2 ตำบลบุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000	ชื่อ : นายกันตสิทธิ์ ธนพนพิพัฒน์ ตำแหน่ง : ผอ.โครงการชลประทานอำนาจเจริญ มือถือ : 081-696 6044 ชื่อ นายครองศักดิ์ สุวรรณมณี ตำแหน่ง : รก.หัวหน้าฝ่ายจัดสรรน้ำฯ มือถือ : 081-760 4487	โทรศัพท์ 045-451554 โทรสาร 045-452027 E-mail: fpo-amnat@dof.in.th
การยางแห่งประเทศไทยสาขาอำนาจเจริญ 229/49-50 หมู่ 8 ตำบลบุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000	ชื่อ : นายชัยวัฒน์ ศรีคราม ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทย สาขาอำนาจเจริญ มือถือ : 095-476 9739 ชื่อ นางสาวนุติกา ทุมชาติ ตำแหน่ง : หัวหน้าแผนกการเงินและบัญชี 7 มือถือ : 084-584 4498	โทรศัพท์ 045-452399 โทรสาร 045-452399 E-mail: orfamn@rubber.go.th
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอำนาจเจริญ 172 หมู่ 3 ตำบลโนนโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000	ชื่อ : นางสาวรัชดา ปรัชเจริญวิทย์ ตำแหน่ง : ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร อำนาจเจริญ มือถือ : 081-991 3516 ชื่อ นายสมคิด จังอินทร์ ตำแหน่ง : เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน มือถือ : 081-760 9581	โทรศัพท์ 045-525756 โทรสาร 045-525757 E-mail: ubonsc@hotmail.com

สถานที่ตั้งศูนย์การช่วยเหลือฯ	ชื่อผู้ประสานงาน	ติดต่อศูนย์การช่วยเหลือฯ
ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์อำนาจเจริญ ถนนชยางกูร ตำบลโนนหนามแท่ง อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000	ชื่อ : นายประสิทธิ์ ศรีส่อง ตำแหน่ง : ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ อำนาจเจริญ มือถือ : 088-747 4685 ชื่อ นายบุญมี ยุกสนารณ ตำแหน่ง : หัวหน้ากลุ่มวิจัยและถ่ายทอดฯ มือถือ : 065-260 2850	โทรศัพท์ 045-541202 โทรสาร 045-541242 E-mail: trub_ubt@dld.go.th
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด อำนาจเจริญ 166 หมู่ 2 ตำบลนาหมอม้า อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000	ชื่อ : นางสาวปวีณา ผิวขำ ตำแหน่ง : ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืดอำนาจเจริญ มือถือ : 081-967 0623 ชื่อ นายฐานกร ทิพย์สุนทรศักดิ์ ตำแหน่ง : นักวิชาการประมงชำนาญการ มือถือ : 081-438 5051	โทรศัพท์ 045-525662 โทรสาร 045-525662 E-mail: amnatifs@hotmail.com
ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวอำนาจเจริญ 169 หมู่ 10 ตำบลคึมใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000	ชื่อ : นายบดินทร์ จันทรคำ ตำแหน่ง : ผอ.ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวอำนาจเจริญ มือถือ : 081-764 6573 ชื่อ นายกฤษฎี พุทธาศรี ตำแหน่ง : นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ มือถือ : 090-320 6497	โทรศัพท์ 0 4552 5677 โทรสาร 045-525677 E-mail -
สำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ ถนนชยางกูร ตำบลบุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000	ชื่อ : นายเกียรติศักดิ์ ไตโพธิ์ ตำแหน่ง : ผอ. ธ.ก.ส. จังหวัดอำนาจเจริญ โทร : 081-790 7468 ชื่อ นายปิยะวัฒน์ โหมขุนทด มือถือ : 096-641 4998	โทรศัพท์ 045-511479 ต่อ 81 โทรสาร 045-511879 ต่อ 64

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา
เรื่อง การเริ่มต้นฤดูฝนของประเทศไทย พ.ศ. 2568

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา
เรื่อง การเริ่มต้นฤดูฝนของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเทศไทยได้สิ้นสุดฤดูร้อนและเริ่มต้นเข้าสู่ฤดูฝน ในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เนื่องจากบริเวณประเทศไทยตอนบน สภาพอากาศมีฝนตกชุกหนาแน่นครอบคลุมพื้นที่มากกว่าร้อยละ ๖๐ และต่อเนื่อง ๓ วันขึ้นไป ประกอบกับลมชั้นบนที่พัดปกคลุมประเทศไทยที่ระดับความสูงประมาณ ๑.๕ กิโลเมตรได้เปลี่ยนทิศเป็นลมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งจะพัดนำความชื้นจากทะเลอันดามันเข้ามาปกคลุมบริเวณประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ส่วนลมชั้นบนที่ระดับความสูงประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ได้เปลี่ยนทิศเป็นลมฝ่ายตะวันออก ซึ่งถือว่าเป็นการเข้าสู่ฤดูฝนของประเทศไทยในปีนี้

ในช่วงต้นฤดูฝนจะมีปริมาณฝนน้อย หลังจากนั้นปริมาณและการกระจายของฝนจะเพิ่มขึ้น สำหรับฤดูฝนของประเทศไทยตอนบนจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนตุลาคม ส่วนภาคใต้โดยเฉพาะฝั่งตะวันออกจะมีฝนตกชุกหนาแน่นต่อไปอีกจนถึงกลางเดือนมกราคม

จึงขอประกาศให้ประชาชนได้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางสาวสุกัญญาณี ยะวิญชาญ)

อธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา

ภาคผนวก ข
9 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2568

✓ กนข. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 ก.พ.2568

9 มาตรการ รับมือฤดูฝน ปี 2568

1

คาดการณ์ภัยน้ำท่วม
และแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม
และพื้นที่เสี่ยงฝนทิ้งช่วง
(ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

2

ทบทวน ปรับปรุง
เกณฑ์บริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำ
อาคารควบคุมป้องกันน้ำอย่างบูรณาการ
ในระบบลุ่มน้ำ และกุ่มลุ่มน้ำ
(ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

3

เตรียมความพร้อมเครื่องจักร
เครื่องมือ อาคารบุคลากร ระบบระบายน้ำ
โทรมาตร บุคลากรประจำพื้นที่เสี่ยง ให้สามารถ
รองรับสถานการณ์ในช่วงน้ำหลาก
และพื้นที่ทิ้งช่วง (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

4

ตรวจสอบพร้อมติดตาม
ความมั่นคงปลอดภัย
คันกันน้ำ ท่อระบายน้ำ
(ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

5

เพิ่มประสิทธิภาพ
การระบายน้ำของทางน้ำ
อย่างเป็นระบบ
(ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

6

ชักชวนแผนเผชิญเหตุ
ตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัย
และฟื้นฟูสภาพ
ให้กลับสู่สภาพปกติ
(ตลอดช่วงฤดูฝน)

7

เร่งพัฒนาและเก็บกักน้ำ
ในแหล่งน้ำทุกประเภท
ช่วยปลายฤดูฝน
(ตลอดช่วงฤดูฝน)

8*

สร้างการรับรู้ความเสี่ยง
และสร้างความเข้มแข็ง
เครือข่าย ในการติดตาม
เฝ้าระวัง รับมือภัยน้ำท่วม
(ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

9

ติดตามประเมินผล
ปรับมาตรการให้สอดคล้อง
กับสถานการณ์ภัย
(ตลอดช่วงฤดูฝน)

www.onwr.go.th | onwrnews | ONWRNEWS | กรุงเทพฯ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568 | สำนักปลัดเลขาธิการ กนข. | จัดทำโดย กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

✓ กนข. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 ก.พ.2568

9 มาตรการ รับมือฤดูฝน ปี 2568

มาตรการ 1

คาดการณ์ภัยน้ำท่วม
และแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม
และพื้นที่เสี่ยงฝนทิ้งช่วง
(ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
- เพิ่มประสิทธิภาพการคาดการณ์ปริมาณน้ำฝน ปริมาณน้ำในลำน้ำ ปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างเก็บน้ำ เพื่อประเมินพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและดินโคลนถล่ม พร้อมปรับข้อมูลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เตรียมการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน - ประเมินพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำจากฝนทิ้งช่วง เพื่อให้หน่วยงานนำไปกำหนดแผนปฏิบัติเพื่อเตรียมดำเนินการในเชิงป้องกันล่วงหน้าในพื้นที่เสี่ยง - เพิ่มประสิทธิภาพ/ปรับแผน การแจ้งเตือนระยะยาว ระยะกลาง ระยะสั้น (เผชิญเหตุ) อย่างต่อเนื่อง และเพิ่มความถี่การแจ้งเตือนตามความรุนแรงของสถานการณ์ - ติดตามสถานการณ์และคาดการณ์โดยประยุกต์ใช้ข้อมูลดาวเทียม เรดาร์ และโดรน - มอบหมายเจ้าภาพหลักในการวิเคราะห์ภัยน้ำท่วมในพื้นที่เสี่ยงในแม่น้ำแต่ละสาย ทั้งแม่น้ำสายหลัก-สายรอง - จัดทำแผนที่ความเสี่ยงน้ำท่วม ในระดับพื้นที่ ที่มีรายละเอียดของระดับความลึกและขอบเขตที่คาดว่าจะท่วม - จัดทำฐานข้อมูลหอดูดาวระยะใกล้ระยะไกล/หอดูดาวกระจายข่าว - จัดทำแผนที่ที่มีแนวโน้มความเสี่ยงสูง และเกณฑ์บริหารพื้นที่เสี่ยง - จัดทำแผนที่เสี่ยงอุทกภัยเกษตรไม่ผล - จัดทำเกณฑ์/แผนที่เสี่ยงดินโคลนถล่ม - ประเมินพื้นที่ที่มีแนวโน้มเสี่ยงสูง เช่น พื้นที่เปราะบาง โรงพยาบาล โบราณสถาน บ้านพักคนชรา เป็นต้น	- กรมอุตุนิยมวิทยา - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - กรุงเทพมหานคร - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมทรัพยากรธรณี - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมชลประทาน - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมฝนหลวงและการบินเกษตร - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - กรมประชาสัมพันธ์

www.onwr.go.th | onwrnews | ONWRNEWS | กรุงเทพฯ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568 | สำนักปลัดเลขาธิการ กนข. | จัดทำโดย กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

9

มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2568

✓ กนช. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 ก.พ. 2568

มาตรการ

2

ทบทวน ปรับปรุง
เกณฑ์บริหารจัดการน้ำ
ในแหล่งน้ำ อาคารควบคุม-
บังคับน้ำอย่างบูรณาการ
ในระบบลุ่มน้ำ และกลุ่มลุ่มน้ำ
(ตอนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

การดำเนินงาน/กลไก

2.1 เกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการน้ำ

- ❑ ทบทวน ปรับปรุงกฎและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) และเกณฑ์การระบายน้ำเขื่อน/อาคารระบายน้ำ เชื่อมโยงกับระดับน้ำในพื้นที่
- ❑ ปรับเกณฑ์ระดับเตือนภัยแต่ละหน่วยงานให้สอดคล้องกัน
- ❑ จัดทำจุดบ่งชี้ระดับน้ำท่วมที่เคยเกิดขึ้น (Flood Mark) ในพื้นที่เสี่ยง
- ❑ นำข้อมูลจากฝั่งน้ำมาใช้ประกอบการบริหารจัดการน้ำ
- ❑ จัดลำดับความสำคัญของจุดควบคุมน้ำ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- กรมชลประทาน
- กรมทรัพยากรน้ำ
- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
- กรมประมง
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- คณะกรรมการลุ่มน้ำ

www.onwr.go.th | ONWRNEWS | 21 กุมภาพันธ์ 2568 | จัดทำโดย กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

9

มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2568

✓ กนช. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 ก.พ. 2568

มาตรการ

2 (ต่อ)

ทบทวน ปรับปรุง
เกณฑ์บริหารจัดการน้ำ
ในแหล่งน้ำ อาคารควบคุม-
บังคับน้ำอย่างบูรณาการ
ในระบบลุ่มน้ำ และกลุ่มลุ่มน้ำ
(ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

การดำเนินงาน/กลไก

2.2 การบริหารจัดการน้ำในภาพรวมของกลุ่มลุ่มน้ำ

- ❑ จัดทำแผนบริหารจัดการน้ำระดับลุ่มน้ำ และกลุ่มลุ่มน้ำ โดยพิจารณา ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่
- ❑ ติดตามสถานการณ์น้ำในแหล่งน้ำทุกขนาด เพื่อเฝ้าระวังและควบคุม การบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ หรือ เกณฑ์ควบคุม โดยคำนึงถึงการบริหารจัดการน้ำในภาพรวมของกลุ่มลุ่มน้ำ
- ❑ จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำแหล่งน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ในช่วงภาวะวิกฤติ เช่น แผนการระบายน้ำเพื่อรักษาเสถียรภาพของ อ่างเก็บน้ำ
- ❑ บริหารจัดการน้ำในระบบลุ่มน้ำและกลุ่มลุ่มน้ำ ให้มีประสิทธิภาพ โดยประเมินปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ โดยใช้ฝนคาดการณ์ระยะกลางและ ระยะยาว มาร่วมพิจารณาวางแผนการบริหารจัดการน้ำและศักยภาพ การระบายน้ำในภาพรวมกลุ่มลุ่มน้ำ
- ❑ ติดตามสถานการณ์น้ำของแหล่งน้ำขนาดเล็กที่ถ่ายโอนให้ท้องถิ่นแล้ว

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- กรมชลประทาน
- กรมทรัพยากรน้ำ
- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
- กรมประมง
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- คณะกรรมการลุ่มน้ำ

www.onwr.go.th | ONWRNEWS | 21 กุมภาพันธ์ 2568 | จัดทำโดย กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

9 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2568

✓ กนช. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 ก.พ. 2568

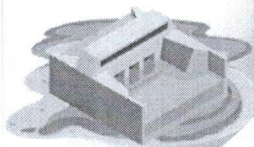
การดำเนินงาน/กลไก

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

มาตรการ

2 (ต่อ)

ทบทวน ปรับปรุง
เกณฑ์บริหารจัดการน้ำ
ในแหล่งน้ำ อาคารควบคุม-
บังคับน้ำอย่างบูรณาการ
ในระบบลุ่มน้ำ และกลุ่มลุ่มน้ำ
(ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

2.3 การบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มต่ำรองรับน้ำหลาก

- ❑ เตรียมความพร้อมการใช้พื้นที่ลุ่มต่ำฯ / แก้มลิง เป็นพื้นที่หนองน้ำ ในช่วงฤดูน้ำหลาก บริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทา ระดับความรุนแรงของน้ำท่วม รวมถึงจัดทำแผนการระบายน้ำ/ แผนเก็บกักน้ำไว้ใช้ก่อนสิ้นฤดูฝน เช่น พื้นที่ทุ่งบางระกำและ พื้นที่ลุ่มต่ำลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง รวมถึงพื้นที่ลุ่มต่ำ ภายในเขตพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พื้นที่ลุ่มต่ำอื่น ๆ
- ❑ หลักเกณฑ์การใช้พื้นที่ลุ่มต่ำเป็นพื้นที่รับน้ำนองและการจ่ายเงิน ค่าทดแทนหรือค่าชดเชยความเสียหายในพื้นที่เอกชน
- ❑ สร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มต่ำ

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กระทรวงมหาดไทย
- กรมชลประทาน
- กรมทรัพยากรน้ำ
- กรมส่งเสริมการเกษตร
- กรุงเทพมหานคร

www.onwr.go.th

9 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2568

✓ กนช. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 ก.พ. 2568

การดำเนินงาน/กลไก

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

มาตรการ

2 (ต่อ)

ทบทวน ปรับปรุง
เกณฑ์บริหารจัดการน้ำ
ในแหล่งน้ำ อาคารควบคุม-
บังคับน้ำอย่างบูรณาการ
ในระบบลุ่มน้ำ และกลุ่มลุ่มน้ำ
(ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

2.4 วางแผน ปรับปรุงปฏิทินและควบคุมพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูฝน ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์น้ำ

- ❑ กำหนดแผนการจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับสถานการณ์ช่วงน้ำหลาก และฝนทิ้งช่วง พร้อมแจ้งแผนให้กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
- ❑ กำหนดแผน ปรับปฏิทิน และควบคุมพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูฝน และขึ้นทะเบียนเกษตรกร โดยระบุพื้นที่คาดการณ์เพาะปลูก และแหล่งน้ำที่นำมาใช้ให้ชัดเจน ในรูปแบบแผนที่ เพื่อให้การเพาะปลูกสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน โดยมอบหมาย หน่วยงานที่รับผิดชอบประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้กับ เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

- กรมชลประทาน
- กรมทรัพยากรน้ำ
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- กรมพัฒนาพลังงานทดแทน และอนุรักษ์พลังงาน
- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- กรมส่งเสริมการเกษตร
- สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
- กระทรวงมหาดไทย
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กรมประชาสัมพันธ์
- คณะกรรมการลุ่มน้ำ

www.onwr.go.th

9มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2568 ✓ กนช. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 ก.พ. 2568

การดำเนินงาน/กลไก

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

มาตรการ 3

เตรียมความพร้อม
เครื่องจักรเครื่องมือ
อาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำ
โทรมาตร บุคลากรประจำพื้นที่เสี่ยง
ให้สามารถรองรับสถานการณ์
ในช่วงน้ำหลากและฝนทิ้งช่วง
(ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

3.1 เตรียมพร้อม/วางแผนเครื่องจักร เครื่องมือ ประจำพื้นที่ เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง

- ☐ เตรียมความพร้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย/แผนเผชิญเหตุ
ในภาวะน้ำท่วมและช่วงฝนทิ้งช่วง
- ☐ เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำท่วมและช่วงฝนทิ้งช่วง
รวมทั้งให้ความช่วยเหลือได้ตลอด 24 ชั่วโมง
- ☐ จัดทำระบบฐานข้อมูลและเตรียมความพร้อมเครื่องจักรเครื่องมือให้อยู่ในสภาพ
พร้อมใช้งานและเข้าช่วยเหลือได้ทันสถานการณ์ โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยงสูง และแผน
สำรองกรณีเครื่องจักร เครื่องมือชำรุด ให้สามารถใช้งานได้ทันที
- ☐ วางแผนจัดตั้งเครื่องผลักดันน้ำในพื้นที่ที่เหมาะสม
- ☐ ติดตามวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและช่วงฝนทิ้งช่วง ด้วยภาพถ่ายดาวเทียม และ
อากาศยานไร้คนขับ (UAV) กำหนดแนวทางและเงื่อนไขของการแจ้งเตือน
ระดับความรุนแรง และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น
- ☐ ดำเนินการป้องกัน/ลดผลกระทบในพื้นที่เสี่ยงดินโคลนถล่ม
- ☐ จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรประจำ เครื่องจักร เครื่องมือ

- กรมทรัพยากรน้ำ
- กรมชลประทาน
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- กรุงเทพมหานคร
- กรมทางหลวง
- กรมทางหลวงชนบท
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- กองบัญชาการกองทัพไทย
- กองทัพบก
- กองทัพอากาศ
- กองทัพเรือ
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ
และภูมิสารสนเทศ(องค์การมหาชน)
- กรมทรัพยากรธรณี
- กรมพัฒนาที่ดิน

www.onwr.go.th | 02-5620000 | 02-5620000 | 02-5620000 | 02-5620000 | 02-5620000 | 02-5620000 | 02-5620000

9มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2568 ✓ กนช. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 ก.พ. 2568

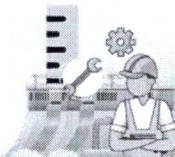

การดำเนินงาน/กลไก

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

มาตรการ 3 (ต่อ)

เตรียมความพร้อม
เครื่องจักรเครื่องมือ
อาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำ
โทรมาตร บุคลากรประจำพื้นที่เสี่ยง
ให้สามารถรองรับสถานการณ์
ในช่วงน้ำหลากและฝนทิ้งช่วง
(ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

3.2 เตรียมความพร้อม ซ่อมแซม ปรับปรุง อาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำ โทรมาตร ให้พร้อมใช้งาน

- ☐ ตรวจสอบสภาพความมั่นคง และซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำ อาคารควบคุม-
บังคับน้ำ รวมทั้งระบบระบายน้ำ
- ☐ กรณีมีอาคารไม่พร้อมใช้งานหรือเสียหายระหว่างฤดูฝนให้จัดทำแผน
ซ่อมแซมปรับปรุงและแผนปฏิบัติการสำรองการบริหารจัดการน้ำหลาก
- ☐ ตรวจสอบสถานีโทรมาตร ซ่อมแซมให้มีสภาพพร้อมใช้งานได้ตามปกติ
ในช่วงฤดูฝน รวมทั้งสามารถตรวจวัดแสดงผล และเชื่อมโยงข้อมูล
เพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้ในการติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์
ได้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา
- ☐ พิจารณาปรับปรุงแผนการใช้งบประมาณของหน่วยงานในการซ่อมแซม
เป็นลำดับแรก / ขอลสนับสนุนงบกลางเพิ่มเติม
- ☐ จัดทำแผนซ่อมแซมอาคารต่าง ๆ ให้พร้อมใช้งาน และบัญชีผู้รับผิดชอบ
อาคาร

- กรมชลประทาน
- กรมทรัพยากรน้ำ
- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- กรมพัฒนาพลังงานทดแทน
และอนุรักษ์พลังงาน
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- กรุงเทพมหานคร
- กรมอุตุนิยมวิทยา
- กรมประมง
- สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ
(องค์การมหาชน)
- กรมฝนหลวงและการบินเหาะ
- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

www.onwr.go.th | 02-5620000 | 02-5620000 | 02-5620000 | 02-5620000 | 02-5620000 | 02-5620000 | 02-5620000

9 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2568 ✓ กนช. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 ก.พ. 2568

	การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
มาตรการ 3 (ต่อ) เตรียมความพร้อมเครื่องจักรเครื่องมือ อาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำ โทรมาตร บุคลากรประจำพื้นที่เสี่ยง ให้สามารถรองรับสถานการณ์ในช่วงน้ำหลากและฝนทิ้งช่วง (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)	3.3 ปรับปรุงแก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ ☐สำรวจ และจัดทำแผนดำเนินการกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำที่เกิดจากการก่อสร้างและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการพื้นที่น้ำท่วม/พื้นที่ชะลอน้ำ และการปรับปรุงคูคลอง เพื่อเพิ่มพื้นที่รับน้ำ และระบายน้ำได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ☐ ทบเวน/ตรวจสอบ สิ่งกีดขวางการไหลของน้ำในระบบทางน้ำจากการศึกษาการจัดทำฝั้งน้ำ เพื่อจัดทำแผนปรับปรุง แก้ไข 3.4 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและปรับปรุงวิธีการส่งน้ำในพื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง ☐ จัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ☐ ลดการสูญเสียน้ำโดยการปรับปรุงวิธีการส่งน้ำและซ่อมแซมระบบการส่งน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพการใช้น้ำ ให้ได้ประโยชน์สูงสุด ☐ การปฏิบัติการฝนหลวงในช่วงฝนทิ้งช่วง	• กรมทางหลวง • กรมทางหลวงชนบท • กรมชลประทาน • กรมทรัพยากรน้ำ • กรมเจ้าท่า • กรุงเทพมหานคร • การรถไฟแห่งประเทศไทย • กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น • กองทัพบก • สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

www.dnr.go.th
dnrnews
dnrnews
ติดต่อ ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568
ดำเนินการโดย กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

9 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2568 ✓ กนช. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 ก.พ. 2568

	การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
มาตรการ 4 ตรวจสอบพร้อมติดตามความมั่นคงปลอดภัยคันกันน้ำ ทำบ พนังกันน้ำ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)	☐ ตรวจสอบความมั่นคง แข็งแรง ของคันกันน้ำ ทำบ พนังกันน้ำ โดยเฉพาะพื้นที่เปราะบาง พร้อมทั้งซ่อมแซมและปรับปรุงให้มีสภาพพร้อมใช้งานให้สอดคล้องกับช่วงฤดูน้ำหลาก ☐ เตรียมแผนเสริมความสูง หรือก่อสร้างคันกันน้ำ ทำบ และพนังกันน้ำชั่วคราว ☐ จัดทำข้อมูลความมั่นคงปลอดภัย คันกันน้ำ ทำบ พนังกันน้ำ ☐ จัดทำข้อมูลและตรวจสอบความมั่นคงของคันกันน้ำ ทำบ ที่สร้างไว้ชั่วคราวสำหรับอาคารชลศาสตร์ที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง ☐ จัดทำแผนการซ่อมแซมระหว่างและหลังจากเกิดอุทกภัย ☐ จัดตั้งคณะทำงานตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัย คันกันน้ำ ทำบ พนังกันน้ำ ภายใต้คณะกรรมการลุ่มน้ำ ประกอบด้วย ภาครัฐและภาคประชาชน ☐ จัดทำฐานข้อมูลระดับคันกันน้ำ พนังกันน้ำ และระดับน้ำอ้างอิงที่ทำให้เกิดน้ำท่วม โดยเฉพาะจุดต่ำสุด เช่น แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำโขง เป็นต้น ☐ จัดทำข้อมูลระดับความสูงน้ำท่วมในพื้นที่นอกคันกันน้ำ	• กรมโยธาธิการและผังเมือง • กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น • กรมชลประทาน • การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย • กรมเจ้าท่า • กรมทางหลวง • กรมทางหลวงชนบท • สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) • กรมแผนที่ทหาร • สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค • หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง • คณะกรรมการลุ่มน้ำ

www.dnr.go.th
dnrnews
dnrnews
ติดต่อ ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568
ดำเนินการโดย กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

9 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2568 ✓ กนช. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 ก.พ. 2568

การดำเนินงาน/กลไก

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

มาตรการ

5

**เพิ่มประสิทธิภาพ
การระบายน้ำของทางน้ำ
อย่างเป็นระบบ**
(ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

- ❑ จัดทำแผนบูรณาการด้านเครื่องจักรเครื่องมือ/สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดผักตบชวาและวัชพืชลอยน้ำ และแนวทางและมาตรการในการแก้ไขปัญหาดักตบชวาและวัชพืชลอยน้ำ ให้แล้วเสร็จก่อนเข้าสู่ฤดูฝน
 - ❑ จัดทำข้อมูลสารสนเทศการบูรณาการกำจัดผักตบชวาและวัชพืชลอยน้ำ ช่วงเวลาการจัดเก็บ และแผนบำรุงรักษาสำน้ำ และประชาสัมพันธ์และเชิญชวนประชาชนในชุมชน ช่วยกันจัดเก็บหรือกำจัดผักตบชวาและวัชพืชลอยน้ำ และขยะในสำน้ำ
 - ❑ ดำเนินการขุดลอกคูคลอง เพื่อเพิ่มพื้นที่หน้าตัดแม่น้ำลำคลอง และเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ
 - ❑ จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำหลากกรณีต่าง ๆ ในพื้นที่เศรษฐกิจและพื้นที่เปราะบาง
 - ❑ สำรวจ ตรวจสอบ และประเมินความสามารถในการระบายน้ำในทางน้ำที่มีความเสี่ยงก่อนเข้าสู่ฤดูฝน ได้แก่ แม่น้ำปิง ๑, เชียงใหม่ และ ห้วยหลวง จ.อุดรธานี เป็นต้น
 - ❑ จัดทำฐานข้อมูลตะกอนในสำน้ำ เพื่อวางแผนในการขุดลอกในทางน้ำที่มีความตื้นเขิน
 - ❑ สร้างการรับรู้การบริหารจัดการน้ำตาม พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
 - ❑ ประยุกต์ใช้ข้อมูลจากฝั้งน้ำ ในการกำหนดพื้นที่น้ำหลาก น้ำนอง และพื้นที่ลุ่มต่ำ
- กรมโยธาธิการและผังเมือง
 - กรมเจ้าท่า
 - กรมชลประทาน
 - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
 - กรมการปกครอง
 - กรุงเทพมหานคร
 - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
 - กรมทรัพยากรน้ำ
 - สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

9 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2568 ✓ กนช. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 ก.พ. 2568

การดำเนินงาน/กลไก

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

มาตรการ

6

**ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ
ตั้งศูนย์ส่วนหน้า
ก่อนเกิดภัย
และฟื้นฟูสภาพ
ให้กลับสู่สภาพปกติ**
(ตลอดช่วงฤดูฝน)

6.1 ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุเตรียมพื้นที่อพยพ / ศูนย์พักพิง

- ❑ บูรณาการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับชาติและระดับพื้นที่
 - ❑ ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ โดยกำหนดรูปแบบแผนเผชิญเหตุให้สอดคล้องกับบริบทแต่ละพื้นที่ และจัดเตรียมพื้นที่อพยพ
 - ❑ จัดเตรียมบัญชีสถานที่อพยพ/ศูนย์พักพิง กลุ่มเปราะบาง วิธีการอพยพ และอุปกรณ์ยังชีพ/อยู่อาศัย/สาธารณูปโภค
 - ❑ จัดทำบัญชีคู่สัตว์และประมง รวมไปถึงจุดอพยพและแผนการเคลื่อนย้ายสัตว์เลี้ยง
- กระทรวงมหาดไทย
 - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
 - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
 - กรมปศุสัตว์
 - กรมประมง
 - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

9 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2568 ✓ กนช. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 ก.พ. 2568

มาตรการ 6 (ต่อ)

ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ ตั้งศูนย์ส่วนหน้า ก่อนเกิดภัย และฟื้นฟูสภาพ ให้กลับสู่สภาพปกติ
(ตลอดช่วงฤดูฝน)

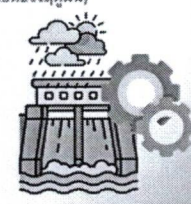
การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
6.2 ตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัย ☐ ตั้งศูนย์บัญชาการบริหารจัดการน้ำส่วนหน้าสำหรับเผชิญเหตุ เพื่อเตรียมความพร้อมและบริหารจัดการสถานการณ์ โดยหน่วยงาน มอบหมายผู้แทนที่สามารถปฏิบัติงานร่วมกับศูนย์ฯ ได้ต่อเนื่อง และตัดสินใจได้ ☐ บูรณาการการทำงานร่วมกับกลไกการทำงานของแผนป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ ☐ บูรณาการการทำงานเชิงรุก เชื่อมโยงกับคณะกรรมการลุ่มน้ำ และองค์กรผู้ใช้น้ำ ☐ จัดทำระบบรายงานผลการปฏิบัติงานของศูนย์ส่วนหน้า	• สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ • กระทรวงมหาดไทย • กระทรวงกลาโหม • สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา • กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม • กองบัญชาการกองทัพไทย • กรมอุตุนิยมวิทยา • กรมชลประทาน • กรมทรัพยากรน้ำ • สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) • สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) • กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น • กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย • กรมประชาสัมพันธ์ • คณะกรรมการลุ่มน้ำ
6.3 จัดทำแผนการฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพปกติ ☐ บูรณาการการทำงานร่วมกับกลไกการทำงานของแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ☐ วางแผนกำหนดแนวทางการฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพปกติ	• กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

www.onwr.go.th
[onwrnews](#)
[onwrnews](#)
ข้อมูล ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568
สำนักงานทรัพยากรน้ำฯ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

9 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2568 ✓ กนช. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 ก.พ. 2568

มาตรการ 7

เร่งพัฒนาและเก็บกักน้ำ ในแหล่งน้ำทุกประเภท ช่วงปลายฤดูฝน
(ตลอดช่วงฤดูฝน)

การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
☐ เร่งเก็บน้ำ/สูบน้ำส่วนเกิน ในช่วงปลายฤดูฝนไปเก็บในลำน้ำ และแหล่งน้ำทุกประเภทไว้ใช้ในฤดูแล้ง ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ☐ บริหารจัดการอ่างเก็บน้ำ/แหล่งน้ำตามเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) หรือเต็มศักยภาพเก็บกัก ☐ พัฒนาแหล่งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินเพิ่มขึ้น ได้แก่ สระน้ำ หนองน้ำ บ่อน้ำตื้น บ่อน้ำบาดาล เป็นต้น เพื่อใช้เป็นน้ำต้นทุนในช่วงฤดูแล้งถัดไป ☐ ดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์ในการสูบน้ำให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ☐ จัดทำเกณฑ์และระยะเวลาการเก็บกักน้ำ ☐ หน่วยงานที่มีภารกิจในพื้นที่ สนับสนุนการดำเนินการในท้องถิ่น ในลักษณะหน่วยงานพี่เลี้ยง ในการวางแผน พัฒนาบำรุงรักษา และอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำและทางน้ำ	• กรมชลประทาน • กรมทรัพยากรน้ำ • กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย • กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น • การประปาสว.ภูมิภาค • การประปานครหลวง • การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย • กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน • กรมพัฒนาที่ดิน • กรมทรัพยากรน้ำบาดาล • หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

www.onwr.go.th
[onwrnews](#)
[onwrnews](#)
ข้อมูล ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568
สำนักงานทรัพยากรน้ำฯ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

9 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2568 ✓ กนช. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 ก.พ. 2568

การดำเนินงาน/กลไก

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

มาตรการ

8

สร้างการรับรู้ความเสี่ยง
และสร้างความเข้มแข็ง
เครือข่าย ในการติดตาม
เฝ้าระวัง รับมือภัยด้านน้ำ
(ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

- การให้องค์ความรู้ภาคประชาชน ในการติดตาม เฝ้าระวังแจ้งข้อมูลในพื้นที่
- สร้างเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ เพื่อแจ้งข้อมูลสถานการณ์
- สร้างช่องทางในการส่งข้อมูล / แจ้งข้อมูลสถานการณ์
- ชักซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านอุทกภัยในพื้นที่เสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ
- ส่งเสริม/สร้างความเข้มแข็งบทบาทหน้าที่ขององค์กรผู้ใช้น้ำ
- จัดทำช่องทางรายงานสถานการณ์จากพื้นที่
- สร้างการรับรู้ และประชาสัมพันธ์ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นทิศทางเดียวกันในลักษณะ Single Command ในการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ช่วงฤดูฝน เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้และเข้าใจผ่านคณะกรรมการลุ่มน้ำ คณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด องค์กรผู้ใช้น้ำ เครือข่ายต่าง ๆ และประชาชน
- จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลสถานการณ์น้ำ และดินโคลนถล่มในพื้นที่เสี่ยง
- สร้างการรับรู้ที่เข้าใจง่าย เช่น รูปแบบภาษาถิ่น
- เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และชี้แจงข่าวเท็จ (Fake News) ในระดับส่วนกลาง และพื้นที่ เพื่อให้ภาคประชาชนได้รับข้อมูลข้อเท็จจริง
- จัดทำหลักสูตรสร้างการรับรู้ให้กับสื่อมวลชน
- จัดทำยุทธศาสตร์ประชาสัมพันธ์การบริหารจัดการน้ำของประเทศ
- จัดทำระบบการประเมินผลการประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือน

- กระทรวงมหาดไทย
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- กรมประชาสัมพันธ์
- กรมทรัพยากรน้ำ
- กรมทรัพยากรธรณี
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
- คณะกรรมการลุ่มน้ำ
- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

www.onwr.go.th

ข้อมูล ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568

ด้วยมติของ กนช. เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568

จัดทำโดย กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

9 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2568 ✓ กนช. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 ก.พ. 2568

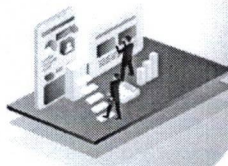
การดำเนินงาน/กลไก

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

มาตรการ

9

ติดตามประเมินผล
ปรับมาตรการให้สอดคล้อง
กับสถานการณ์ภัย
(ตลอดช่วงฤดูฝน)

- กำหนดประเด็นตัวชี้วัดการดำเนินการ (กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์)
- ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์น้ำร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาชนอย่างใกล้ชิด
- ติดตามการดำเนินงานและสรุปผล เพื่อปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย
- พัฒนาระบบติดตามและรายงานผล
- จัดทำระบบติดตามการให้ความช่วยเหลือ
- จัดทำแผนสำรอง (Scenarios) ในการจัดการภัย

- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- ทุกหน่วยงาน

www.onwr.go.th

ข้อมูล ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568

ด้วยมติของ กนช. เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568

จัดทำโดย กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

ภาคผนวก ค
คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๕๖๕/๒๕๖๓

เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายับยิบติดด้านการเกษตร จังหวัด

ตามที่ได้มีคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๕๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายับยิบติดด้านการเกษตร จังหวัด ไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้ขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายับยิบติดด้านการเกษตรสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงการเฝ้าระวัง ติดตาม รายงานสถานการณ์ แจ้งเตือน และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงยกเลิคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๕๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และจัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายับยิบติดด้านการเกษตร จังหวัด ขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขตตรวจราชการที่สิบผดุงชอบ	ผู้อำนวยการศูนย์
๒. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	รองผู้อำนวยการศูนย์
๓. เกษตรจังหวัด	กรรมการ
๔. บรมจังหวัด	กรรมการ
๕. บศสัตว์จังหวัด	กรรมการ
๖. สหกรณ์จังหวัด	กรรมการ
๗. ปฎิรูปที่ดินจังหวัด	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการโครงการชลประทาน	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว และ/หรือ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าว	กรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขต และ/หรือ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	กรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยสาขาหรือจังหวัด	กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	กรรมการ
๑๗. หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	กรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัด	กรรมการ

๑๙. ผู้อำนวยการ

- ๒ -

๑๙. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตรจังหวัด กรมการ
๒๐. หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ กรมการ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และมหาวิทยาลัย

หน้าที่และอำนาจ

๑. จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรระดับจังหวัด และพิจารณา
ทบทวนแผนให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา
 ๒. ติดตามสถานการณ์เพื่อประเมินผลกระทบด้านการเกษตร รวมทั้งแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบ
ได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์
 ๓. รายงานการดำเนินงานของศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหามลพิษภัยพิบัติด้านการเกษตรระดับจังหวัด
สถานการณ์ ข้อมูลความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการช่วยเหลือ
เกษตรกรให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหามลพิษภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ
 ๔. ติดตาม แก้ไขปัญหา และเร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรของ
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด ให้เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง และ
เหมาะสมต่อสถานการณ์
 ๕. ประสานกับหน่วยงานอื่นหรือคณะกรรมการอื่น ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติ
 ๖. แต่งตั้งคณะทำงานหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร
 ๗. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายประยูร อินสกุล)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์